

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Dobrodo« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 pa v tiskarni »Slovenija« v gozdu pod Vojskem pri Idriji. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

LUIGI LONGO DOLOČEN ZA STRANKINEGA PREDSEDNIKA

Z Berlinguerjevo izvolitvijo za novega tajnika zaključen po petdnevni razpravi 13. kongres KPI

V sklepem dokumentu poudarjena potreba po uresničitvi ustavnega določila o zaščiti narodnostnih manjšin

(Od našega posebnega dopisnika)
MILAN, 17. — Z odobritvijo 57 delegatov, 13. kongres KPI se je zaključil po petdnevni razpravi. Na kongresu je bil izvoljen novi tajnik stranke Enrico Berlinguer.

V svojem zaključnem govoru, pred koncem kongresa, je Berlinguer poudaril globoko nacionalni in obenem internacionalistični značaj zborovanja. Komunistična partija, je dejal, je zasidrana v stvarnosti italijanskega družbenega razvoja, obenem pa ne prezira evropske in svetovne dimenzije svoje vloge. Zato izkazuje aktivno solidarnost vietnamskemu ljudstvu, v prvi vrsti pa s trem temeljnimi sestavinam mednarodnega delavskega gibanja: socialističnim državam, osvobodilnim gibanjem in revolucionarnim silam v kapitalističnih deželah.

Glasilo KD »Il Popolo« je solidarnost KPI z Vietnamci ocenil kot »show«, na kar je Berlinguer reagiral zelo ostro in demokratičnemu glasilu očital, da je stalno izkrivljalo stališča tega kongresa.

Potrtili smo stališča in samostojno oceno dogajanja v socialističnih državah, je dejal, kakor tudi evropsko širino našega programa. Nekateri nas sprajujejo, če hočemo izgrajiti Italijo Zahodu, je citiral Berlinguer določeno del tiska: »Ne Zahodu, temveč podpiranju interese imperia-

lističnega bloka, za Italijo, ki naj bo velika, neodvisna in svobodna v evropski svetovni širini.

Berlinguer je še enkrat potrdil, da gleda strategija KPI na združevanje delavskega gibanja Evrope proti monopolistični integraciji in blokovski delitvi celine.

Socialdemokrati, ki so KPI očitali, da se s svojo mednarodno vlogo odreka nacionalni politični dimenziji, pa je Berlinguer odvrnil, češ da »nacionalno« se ne pomeni »provincionalno«.

Demokratični preokret pomeni za KPI »politično alternativo«, ki ni lahka in niti premočrtna. Zanj se bo treba boriti disciplinirano in enotno, skupaj z vsem delavskim razredom proti gospodarskemu in družbenemu sistemu, ki se je razgledil in porajal danes nova prodoljstva, sebi škodo. Demokratični preokret pomeni za KPI vlogo, ki naj uživa podporo ljudskih množic in njihovih zavestnikov v srednjih slojih. Naloga komunistov in delavskega gibanja je torej razvijanje novih oblik demokratičnega pristopa in vodenja gibanja za reforme, ki naj najdejo ustrezno povezavo z obstoječimi.

»Vprašujejo nas, če je naš program prevarniški ali socialdemokratiški. Mi pa mislimo, da je pred vsem realističen, ker vemo, da je dejal Berlinguer, da ima delavski razred dovolj energije, da spremeni strukturo države, gospodarstva, kulturno in moralno obnovi italijansko družbo ob podpori vse levice, socialistov in komunistov, skupaj s katoliškimi ljudskimi množicami.

Vlada demokratičnega preokreta je »alternativa reda«, trdi Berlinguer, ker je ljudstvo za demokratični in antifasistični red, ki sloni na pravičnosti in svobodi. Krščanska demokracija, ki se na red sklicuje, pa je dopustila upor v Reggio Calabria in danes kandidira tedanje ga župana Battaglio v parlament.

Med vladanjem krščanske demokracije so se začele črne zarote proti demokraciji v Italiji, od pokola v milanski Knečki banki do Pinellijeve smrti in danes, do zagonetne smrti zalažnika Feltrinellija. Istočasno je Birindelli, poveljnik brodogradnja NATO in zaupnik Američanov, prestopil k fašistom.

Ce se kuje zarota, naj državljani vedo, da komunisti sprejemamo izvir, KD bi si utegnili razbiti glavo, kajti pripravljani smo na spopad na kakršnem koli področju in na način, ki nam bi ga nasprotnik vsilil.

Volitve 7. maja pa morajo pokazati, je dejal Berlinguer, da je demokratičnejše treba potolči z leve. Glede skupnic na skrajni levi, je Berlinguer negativno ocenil njihovo vlogo, ki se razlikuje v priporočljivosti z letom 1968, ko so bile skupine tudi izraz mladinske konfektacije. Danes so ti izrazi dežev, nerazliki in dopuščajo grobo instrumentalizacijo v okviru načrta hudih

ščini zunanje - politična razprava o sodobnih gibanjih v Evropi, v Sredozemlju in na Balkanu. O tem bo stališča Zveznega izvršnega sveta in politiko Jugoslavije prikazal v svojem poročilu zvezni tajnik za zunanje zadeve Mirko Tepavac na skupni seji sveta narodov in družbeno - političnega sveta zvezne skupščine. Predsedstvo skupščine je proučilo tudi program bodočih sej, po katerem bo 7. aprila, po poročilu zastopnika zveznega izvršnega sveta o pripravah na tretjo konferenco za trgovino in razvoj, sprejet dokument o stališču Jugoslavije na tej konferenci. Na eni izmed sej v aprilu bo zvezna skupščina razpravljala tudi o integracijskih gibanjih v Evropi in o odnosu Jugoslavije do Evropske gospodarske skupnosti.

Maja pa bo zvezna skupščina razpravljala o predlogu sistemskih zakonov in o predlogu srednjeročnega družbenega načrta Jugoslavije.

Delegacija časnika pri ministru Rumorju

RIM, 17. — Notranji minister Rumor je sprejel danes predsednika časniške zveze Falva, tajnika Ceschio, podpredsednika vsedržavnega sveta časniškegar Garbarina in svetovaleca Paloscio, ki so ga opozorili na vprašanja časniškegar varnosti pri delu v zvezi z nedavnimi dogodki v Milanu. Minister je zagotovil, da je dal stroga navodila za ščitene časopisov in časniškegar ter svobodnega opravljanja njihovega dela.

PRI PREISKAVI SODELUJE TUDI OBVEŠČEVALNA SLUŽBA

Današnja obdukcija Feltrinellijevega trupla naj bi pojasnila okoliščine skrivnostne smrti

Policija išče osebi, ki sta se pripeljali v Segrate s svetlorjavim furgonom - Osebo izkaznico, ki so jo našli pri založniku, so ukradli v Trevisu na predvečer atentatov v Milanu in Rimu

MILAN, 17. — Preiskava o skrivnostni smrti založnika Giangiacoma Feltrinellija poteka v strogi tajnosti in menda brez vidnih rezultatov. Preiskovalci veliko pričakujejo od jutrišnje obdukcije trupla, ki jo bodo izvedli ob navzočnosti zastopnikov Feltrinellijevih sorodnikov. Sodni zdravniki bodo morali odgovoriti tudi na vprašanja, ki jih je zastavil odvetnik Feltrinellijeve žene Dall'Ora: ob kakšni uri je založnik umrl, ali so bile rane od eksplozije povzročene, ko je bil Feltrinelli še živ, ali pa že mrtve, ali on obstajajo na trupu rane, ki bi bile zadane pred eksplozijo dinamita. Izvedenci bodo tudi poiskali morebitne znake »življenja«.

Preiskavo vodi kar pet sodnikov o sodelovanju policije in karabinjerjev ter agentov protiočevalne službe. Tudi SID sodeluje pri preiskavi predvsem zaradi mednarodnih povezav, ki bi lahko prišle na dan. O samem poteku preiskave pa je le malo vesti: predvsem so preiskovalni organi pregledali razna stanovanja in vi-

le, ki jih je imel založnik v raznih krajih po Italiji, poleg tega številne sedeže založniške hiše ter razne knjigarnice, ki nosijo Feltrinellijevo ime. Med temi preiskavi so agenti zaplenili nekaj dokumentov, o katerih pa je težko reči, ali imajo kako direktno zvezo z založnikovo smrtjo.

V bližini stebra električne napeljevanja, kjer so Feltrinellija našli mrtvega, so danes našli založnikovega naročnika z razbitimi lečami. Intenzivne preiskave vodijo tudi v zvezi s furgonom vrste volkswagen. Nekateri prebivalci Segrateja so pred dnevi opazili furgon, na katerem sta se peljali dve osebi, obe brez brade, medtem ko je Feltrinelli nosil še kar dolgo brado. O teh osebah ni nobenega sledu, vsekakor pa so sami preiskovalci dali vedeti, da bi prav povzročila roditelj najbolj zanimive rezultate. Zvečeno se je, da policija zaslišuje nekatere osebe, ki so založnika dobro poznale in s katerimi bi se bil Feltrinelli utegnil povezati ob skrivni vrnitvi v Italijo. V številnih mestih (med drugim tudi v Trstu in Vidnu) so v teku preiskave na sedežih izvenparlamentarnih skupin in na stanovanjih njihovih članov, vendar doslej ni bilo ugotovljenega potrdila, da je to delovanje v zvezi s preiskavo o založnikovi smrti.

V zvezi s ponarejeno osebo izkaznico, ki so jo našli na mrtvem Feltrinelliju, so karabinjerji iz Trevisa potrdili, da so neizpolnjeni dokument ukradli neznanzi iz občinske palače v Preganzoliju, iz katere so odnesli še dva pisalna stroja in nekaj tisoč lir. Policija domneva, da so tatovi kradli »po naročilu«. Tatvina je bila ponoči med 11. in 12. decembrom 1969, torej samo nekaj ur pred krvavimi atentati v Milanu in Rimu. Seveda je še nemogoče ugotoviti, ali gre za golo naključje, ali ima to kakšen pomen. Naj poudarimo, da obstajajo močni sumi — kot izhaja iz sodne preiskave, ki jo vodi sodnik Stiz iz Trevisa — da je bila skupina fašistov iz Trevisa — Freda, Ventura in rimski časnikar Rauti — vpletena v omenjene atentate.

Preiskavo so razširili tudi na Ligurijo: v furgonu volkswagen so namreč našli zamlevidno deželo z vrsto vrisanih kričev in pik predvsem na goratih področjih. Policija bo preiskala zamisljive kraje v upanju, da najde elemente, ki bi pojasnili okoliščine založnikove smrti.

Medtem se množijo komentarji o vzemirlijevem dogodku. Ves italijanski tisk mu posveča naslove čez vso prvo stran, istočasno pa izraža močne dvome, da bi se zažaljanje po nesreči ubil pri pripravljani atentatu. Podpredsednik senata socialisti Caleffi je danes izjavil: »Zame je težko verjeti, da bi se Feltrinelli osebno lotil terorističnega delovanja. Sodna preiskava bo osvetlila ta strašni dogodek in zaupam da ne bo ostala nobena senca za bolj ali manj fanatične domneve.«

V sklepem govoru na kongresu

SAJGON, 17. — Ameriško letalstvo v Vietnamu je v zadnjih urah znatno okrepilo svojo dejavnost zoper objekte, ki so v Severnem Vietnamu. Ameriško poveljstvo govori o akcijah letal tipa B-52, ki so napadli postojanke in vasi na področju tromeje med Kambodžo, Laosom in Južnim Vietnamom ter o napadih na protiletalska gnezda, ki ležijo na ozemlju kakih 100 km severno od demilitarizirane pasce. Na delu je tudi letalsko letalstvo, ki naj bi napadli skupino severovietnamskih kamionov in tankov. Kakšen je bil izid napada ni znano.

Zaradi vzrokov, ki za sedaj še niso pojasnjeni je 35 km severno od Sajgona strmoglavil ameriški helikopter, ki je imel na krovu enajst vojakov. Helikopter je padel v reko in do sedaj so našli truplo le enega vojaka, medtem ko za drugimi desetimi ni sledu. Skoraj v istem trenutku so vietnamski partizani sestrelili drug helikopter v pokrajini Binh Thuan. Kaže, da je bil danes črn dan za ameriško letalstvo v Vietnamu, saj sta iz nepojasnjenih vzrokov, govorijo tudi o sabotaži, strmoglavili še dve letali, katerih piloti pa so se rešili s padalom.

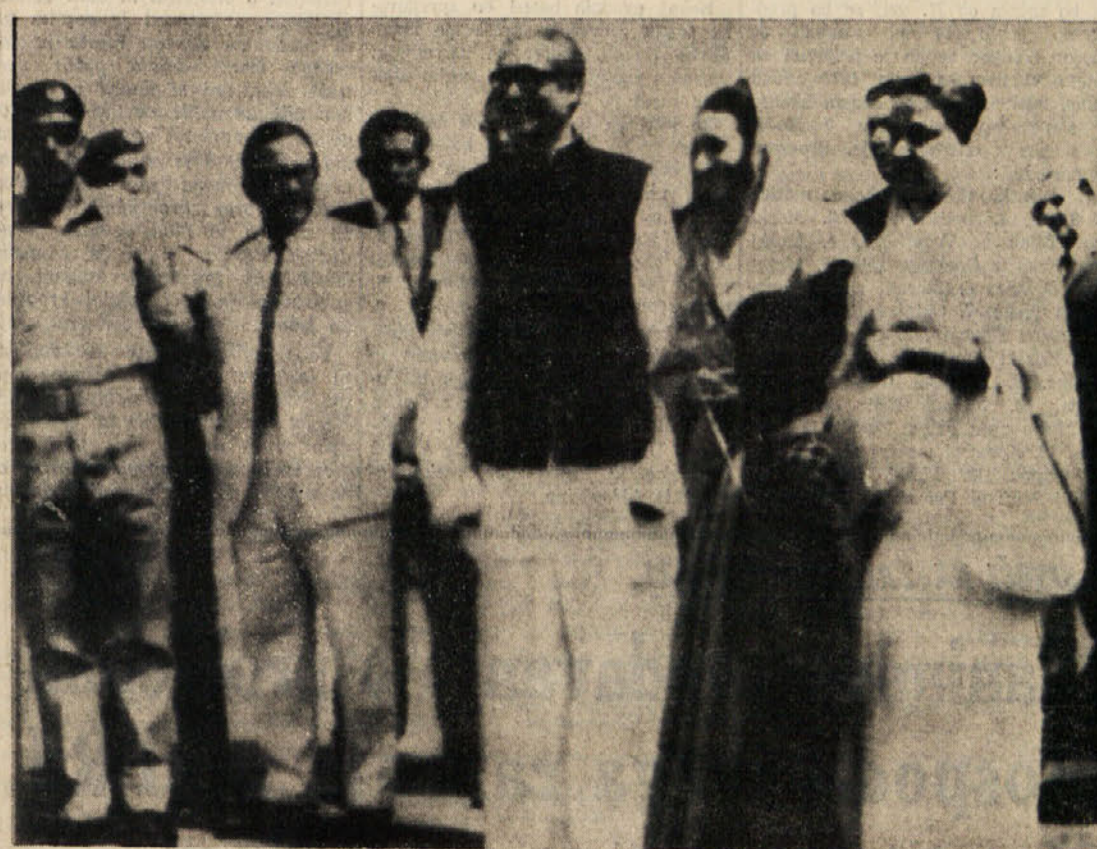
Preiskava v zvezi z eksplozijo, ki je razdeljala dober del pomnenskega letališča, se je zaključila. Skladišče nobena senca za bolj ali manj fanatične domneve.

SAJGON, 17. — Ameriško letalstvo v Vietnamu je v zadnjih urah znatno okrepilo svojo dejavnost zoper objekte, ki so v Severnem Vietnamu. Ameriško poveljstvo govori o akcijah letal tipa B-52, ki so napadli postojanke in vasi na področju tromeje med Kambodžo, Laosom in Južnim Vietnamom ter o napadih na protiletalska gnezda, ki ležijo na ozemlju kakih 100 km severno od demilitarizirane pasce. Na delu je tudi letalsko letalstvo, ki naj bi napadli skupino severovietnamskih kamionov in tankov. Kakšen je bil izid napada ni znano.

Zaradi vzrokov, ki za sedaj še niso pojasnjeni je 35 km severno od Sajgona strmoglavil ameriški helikopter, ki je imel na krovu enajst vojakov. Helikopter je padel v reko in do sedaj so našli truplo le enega vojaka, medtem ko za drugimi desetimi ni sledu. Skoraj v istem trenutku so vietnamski partizani sestrelili drug helikopter v pokrajini Binh Thuan. Kaže, da je bil danes črn dan za ameriško letalstvo v Vietnamu, saj sta iz nepojasnjenih vzrokov, govorijo tudi o sabotaži, strmoglavili še dve letali, katerih piloti pa so se rešili s padalom.

Preiskava v zvezi z eksplozijo, ki je razdeljala dober del pomnenskega letališča, se je zaključila. Skladišče nobena senca za bolj ali manj fanatične domneve.

INDIRA GANDI V BANGLA DEŠU

Indira Gandhi v Bangliji. Z njo sta tudi drugi člani indijske ministrskega sveta.

DAKA, 17. — Indijska ministrska predsednica Indira Gandhi je prišla na letališče v Dako z indijskim vojaškim letalom. V Bangliji se bo zadržala tri dni. Na letališču jo je sprejela velika množica in premier Mudžibur Rahman, ki je prav danes dopolnil 53 let.

Pogovori med Indiro Gandhi in Rahmanom, ki so se začeli dve uri po njenem prihodu v Banglijo, bodo zelo verjetno čisto gospodarskega značaja. Po razdejanju vojne, ki se je končala pred kratkim je glavni problem Banglije, da, kako okrepiti gospodarstvo, ki je popolnoma na tleh. S tem v zvezi je znano, da bo Sovjetska zveza pomagala pri ureditvi stanitv v Čitagongu in v Čalni. Obe luki sta namreč polni potopljene ladij.

V Daki je bila velika manifestacija v znamenju prijateljstva do gospe Gandhi. Prisotnih je bilo milijonov oseb. Policija je morala poseči, ker je bila prisotna tudi skupina pripadnikov organizacije »Razakar«, ki jih dolžijo, da so terorizirali prebivalstvo za časa pakistanske okupacije.

V svojem govoru na tej manifestaciji je Indira Gandhi dejala, da si Indija želi miraljubnih odnosov z vsemi državami na indijski podcelini. Tukaj je očitno mislila na Pakistan. Rekla je tudi, da sta Indija in Banglija deš, proti kateremu v katerem koli kraju sveta.

Na sprejemu, ki ga je priredil Mudžibur Rahman v čast Gandije, je bengalski premier dejal, da se prirčno zahvaljuje indijski četam, ki so pripomogle k ustavitvi Banglija deša. Zaključil je reko, da mora južna Azija ostati zunaj igre vesilov.

Na sliki: Indira Gandhi in Mudžibur Rahman na letališču takoj po prihodu indijske ministrske predsednice v Banglijo deš. (Telefoto ANSA-UPD)

Okrepitev letalskih napadov na ozemlje Severnega Vietnama

Eksplodije na pomnenskem letališču ni povzročil atentat - Siha-nuk proti Nixonovem predlogu o mednarodni konferenci o Indokini

SAJGON, 17. — Ameriško letalstvo v Vietnamu je v zadnjih urah znatno okrepilo svojo dejavnost zoper objekte, ki so v Severnem Vietnamu. Ameriško poveljstvo govori o akcijah letal tipa B-52, ki so napadli postojanke in vasi na področju tromeje med Kambodžo, Laosom in Južnim Vietnamom ter o napadih na protiletalska gnezda, ki ležijo na ozemlju kakih 100 km severno od demilitarizirane pasce. Na delu je tudi letalsko letalstvo, ki naj bi napadli skupino severovietnamskih kamionov in tankov. Kakšen je bil izid napada ni znano.

Zaradi vzrokov, ki za sedaj še niso pojasnjeni je 35 km severno od Sajgona strmoglavil ameriški helikopter, ki je imel na krovu enajst vojakov. Helikopter je padel v reko in do sedaj so našli truplo le enega vojaka, medtem ko za drugimi desetimi ni sledu. Skoraj v istem trenutku so vietnamski partizani sestrelili drug helikopter v pokrajini Binh Thuan. Kaže, da je bil danes črn dan za ameriško letalstvo v Vietnamu, saj sta iz nepojasnjenih vzrokov, govorijo tudi o sabotaži, strmoglavili še dve letali, katerih piloti pa so se rešili s padalom.

Preiskava v zvezi z eksplozijo, ki je razdeljala dober del pomnenskega letališča, se je zaključila. Skladišče nobena senca za bolj ali manj fanatične domneve.

SAJGON, 17. — Ameriško letalstvo v Vietnamu je v zadnjih urah znatno okrepilo svojo dejavnost zoper objekte, ki so v Severnem Vietnamu. Ameriško poveljstvo govori o akcijah letal tipa B-52, ki so napadli postojanke in vasi na področju tromeje med Kambodžo, Laosom in Južnim Vietnamom ter o napadih na protiletalska gnezda, ki ležijo na ozemlju kakih 100 km severno od demilitarizirane pasce. Na delu je tudi letalsko letalstvo, ki naj bi napadli skupino severovietnamskih kamionov in tankov. Kakšen je bil izid napada ni znano.

Zaradi vzrokov, ki za sedaj še niso pojasnjeni je 35 km severno od Sajgona strmoglavil ameriški helikopter, ki je imel na krovu enajst vojakov. Helikopter je padel v reko in do sedaj so našli truplo le enega vojaka, medtem ko za drugimi desetimi ni sledu. Skoraj v istem trenutku so vietnamski partizani sestrelili drug helikopter v pokrajini Binh Thuan. Kaže, da je bil danes črn dan za ameriško letalstvo v Vietnamu, saj sta iz nepojasnjenih vzrokov, govorijo tudi o sabotaži, strmoglavili še dve letali, katerih piloti pa so se rešili s padalom.

Preiskava v zvezi z eksplozijo, ki je razdeljala dober del pomnenskega letališča, se je zaključila. Skladišče nobena senca za bolj ali manj fanatične domneve.

SAJGON, 17. — Ameriško letalstvo v Vietnamu je v zadnjih urah znatno okrepilo svojo dejavnost zoper objekte, ki so v Severnem Vietnamu. Ameriško poveljstvo govori o akcijah letal tipa B-52, ki so napadli postojanke in vasi na področju tromeje med Kambodžo, Laosom in Južnim Vietnamom ter o napadih na protiletalska gnezda, ki ležijo na ozemlju kakih 100 km severno od demilitarizirane pasce. Na delu je tudi letalsko letalstvo, ki naj bi napadli skupino severovietnamskih kamionov in tankov. Kakšen je bil izid napada ni znano.

Zaradi vzrokov, ki za sedaj še niso pojasnjeni je 35 km severno od Sajgona strmoglavil ameriški helikopter, ki je imel na krovu enajst vojakov. Helikopter je padel v reko in do sedaj so našli truplo le enega vojaka, medtem ko za drugimi desetimi ni sledu. Skoraj v istem trenutku so vietnamski partizani sestrelili drug helikopter v pokrajini Binh Thuan. Kaže, da je bil danes črn dan za ameriško letalstvo v Vietnamu, saj sta iz nepojasnjenih vzrokov, govorijo tudi o sabotaži, strmoglavili še dve letali, katerih piloti pa so se rešili s padalom.

Preiskava v zvezi z eksplozijo, ki je razdeljala dober del pomnenskega letališča, se je zaključila. Skladišče nobena senca za bolj ali manj fanatične domneve.

PISMO IZ RIMA

Onesnaženje

Kaj se dogaja? Vzemirlijeva smrt, psevdolevičarsko nasilje v Milanu, blebetanje admirala Birindellija, ki se je od poveljstva NA TO direktno preselil na misovske kandidatne liste, orožje v Nabrežini in »črna sled« k pokolu na Trgu Fontana; vse to so lahko ločene zadeve, obstaja pa kot nekakšna slutnja, da je neka skrivna nit, ki povezuje te zablode, neko vročično stanje, ki pretresa deželo v delikatni predvolilni fazi. V knjarni ali na avtobusu čujemo bedaste pogovore no-stalgikov — zavestnih ali ne — »reda« in »trde roke«, obobezavce grških polkovnikov.

To je kot virus, ki napade organizem, da bi okuži, ga onesnaži. V zadnjih časih se mnogo govori o ekologiji, vedi, ki preučuje patološko stanje človeškega okolja. Pred nekaj dnevi so objavili »belo knjigo« komiteja za raziskave o ekološkem razslu »lepe dečele«, kot je Italijo imenoval naivni Stoppani, naturalist iz prejšnjega stoletja. Od takrat pa je veliko vode preteklo pod mostovi Tibere: in to je voda, ki je iz leta v leto bolj onesnažena, saj je v poročilu med drugim rečeno, da je od 8.000 kilometrov obale okuženih več kot 4.000, torej dobra polovica.

Zelite še nekaj podatkov? Italija je država, ki ima najmanj narodnih parkov in največ požarov v gozdovih (40 tisoč hektarjev na leto umetnih), najmanj zelenja v mestih (le kvadratni meter na osebo) in največji odstotek mladine s fizičnimi napakami (pet milijonov, kar pomeni polovico šoloobveznih otrok). Samo tretjina naših občin razpolaga z zelenicami ter smo na zadnjem mestu glede naprav za čiščenje vode.

Lahko pa se potolažimo, ker smo na prvem mestu v uporabi cementa (pet kvintalov na osebo, vseh šest dojenčkov, invalide, in upokojenke) in v čiščenju nafte (300 tisoč ton petroleja letno se konča v morju). Stvari niso nič boljše na področju prehrane: anketa, ki jo je v teh dneh izvedel neki rimski časopis, nas obvešča, da so razne vrste industrijskega sira — ki jih vsak dan opajajo v raznih »Carosellih« — izdelane iz ribje moke, krompirja in barvila. Formula za maslo ni mnogo različna: voda, loj, deltno maslo. Kaže torej, da smo — ne da bi se tega zavedali — veliki jedci morskih živali, kajpak iz onesnaženega morja. Pri analizah nekaterih vrst masla, ki so v prodaji v središču Rima, se je pokazala prisotnost sledečih snovi: galun, žveplo vodik, ogljikov alkohol ogljikov len, metilni alkohol, ogljikov sulfid, natrijev metilat.

Poročilo komiteja za raziskave pa ne omenja druge vrste onesnaženja, namreč onesnaženja organov javne oblasti: in to je najhujša vrsta, saj iz nje izhajajo vse ostale okužbe: pomikanje učinkovitosti zakonov, omalovaževanje javnega zdravstva, prevladovanje logike profita v škodo skupnosti. Skratka, treba je globoko spremeniti sistem, odpraviti toksine, ki razjedajo državne strukture, in preprečiti, da bi novi toksini še poslabšali položaj. To so toksini, o katerih smo govorili v vodu: trenja fašistične narave, ki jih občutimo v zraku in ki so nevarnejša od nepristnega masla.

Pred onesnaženjem okolja se lahko še branimo; politično onesnaženje, ki mu je ime fašizem, pa ne priznava narodom, ki bi bili okuženi.

MARIO DEZMANN

Avstrijski časnikarji na obisku v SR Hrvatski

ZAGREB, 17. — Skupina avstrijskih novinarjev je danes v Zagrebu obiskala gospodarsko zbornico Hrvaške, kjer se je s funkcionarji zbornice in z zastopniki nekaterih zagrebških podjetij zanimala za najnovejša gospodarska gibanja na Hrvaškem in za sistemske ukrepe usmerjene k nadaljnji stabilizaciji jugoslovanskega trga. Avstrijski novinarji so pred odhodom v domovino obiskali nekatere obrate varne »Rade Končar« in »Prvomaj-ske«. Pred prihodom v Zagreb so avstrijski novinarji obiskali Slovenijo, Reko in Bakar.

RIM, 17. — V četrtek bo ministrski predsednik Andreotti sprejel tujke tih treh sindikalnih zvez, s katerimi se bo pogovoril o vprašanjih zaposlovanja in pokojnin.

Kitajska delegacija prispela v Jugoslavijo

(Od našega dopisnika)
BEOGRAD, 17. — Danes je prispela v Beograd delegacija kitajskih gospodarstvenikov pod vodstvom namestnika glavnega ravnatelja izvozne - uvozne korporacije za naravne in zivilske izdelke Soun Cej Canga. V delegaciji, ki se bo zadržala v Jugoslaviji mesec dni, so zastopniki ministrstva za zunanjo trgovino, strojne »indus-trije, kovinske industrije, kemi-

ne in farmacevtske industrije, in-dustrije kmetijskih in prehrabne-nih izdelkov, plastične in tekstilne industrije. Pred prihodom v Beo-grad je vodja kitajske delegacije izjavil: »Veseli nas, ker smo prvi-li na obisk v Jugoslavijo. Glavni cilj obiska je, krepitve prijateljstva med našimi narodi in prou-čevanje možnosti za nadaljnji raz-voj trgovine med obema država-ma«. Čang je dodal, da se zad-

Ena zadnjih slik založnika Feltrinellija, preden je zapustil Italijo

ZAČETEK REVİJE «PRIMORSKA POJE 1972»

PRVIH 14 PRIMORSKIH ZBOROV POJE DREVI V KULTURNEM DOMU

Jutri bo v Tolminu druga revija, na kateri se bo predstavilo 12 zborov

Pozdrav SPZ

V Kulturnem domu v Trstu se bo danes začela tretja revija «Primorska poje». Revija se bo nadaljevala jutri v Tolminu in prihodnjo soboto v Ajdovščini, zaključila pa se bo naslednjo nedeljo v Izoli.

Za letošnjo revijo se je prijavilo 50 pevskih zborov iz Slovenskega Primorja, Trsta, Gorice in Slovenske Benečije. Med temi je tudi zbor primorskih študentov, ki ima svoj domoljub v Ljubljani.

To pomembno kulturno manifestacijo prireja Zdrženje pevskih zborov Primorske (Slovenije) in Slovenska prosvetna zveza (Italija).

Rezultati prvih dveh revij so potrdili koristnost te velike kulturne pobude. Reviji sta znatno povečali zanimanje za zborstvo in pesem, vzbudili nekatere odmirajoče zbrane, prinesli pobude za nadaljnjo rast v kvaliteti in kvantiteti; istočasno pa sta pokazali na nekatere slabosti na razvitih področjih. Omembe vredno je tudi dejstvo, da sta obe prejšnji reviji našli izredno velik odziv pri ljubiteljskih zborovskih pesmi in tudi v širši kulturni javnosti na obeh straneh meje. Posamezniki lahko pričakujejo da bo v letošnji reviji storjen nadaljnji korak naprej.

Toda preskrbnost ni bila ometa teh revij če bi se omejili le na to. Nesporno je namreč dejstvo, da so revije «Primorska poje» izredno pomembne kulturne manifestacije. Na izvirni način potrjujejo veljavnost politike, ki omogoča edinstveno odprst meje. Tudi te manifestacije utrjujejo bratske vezi med rojaki na obeh straneh državnih meja.

Istrenno želimo, da bi drevišnji in niemu sledeči nastopi postrastvalnih pevcev in aplavzi, ki bodo gotovo sledili njihovemu izvajanju, služili tudi kot spodbuda pevcem in pevskim, ki so iz katerega koli razloga za sedaj umolkni ali pa se niso čutili dovolj pripravljeni, da bi nastopili na letošnji reviji. Ko izrazimo to željo mislimo seveda predvsem na tujakinja področja, na kraje ob robu slovenske zemlje.

Vsem pevcem in pevcem, zborovcem in strokovnjakom, ki bodo sodelovali na letošnji reviji, zlasti tistim, ki so prvič našli gostje, želimo mnogo uspehov, ob nastopu v našem Kulturnem domu pa naj prejmejo naš prisrčen pozdrav!

Slovenska prosvetna zveza

NA LETOŠNEM 24. VELESEJMU

Zagotovljena je prisotnost številnih podjetij iz tujine

V ospredju evropsko zaledje in afriška celina - Nove specializirane prireditve

Tržaški velesejem bo tudi letos potrdil svojo vlogo pomembnega posrednika za trgovske transakcije v smeri Vzhod - Zahod in v smeri Evropa - tesarstvo. Iz srednje-vzhodne in obdonske Evrope se bodo letošnje 24. prireditve, ki je kakor znano na sporedu za čas od 17. do 29. junija, udeležili Avstrija, Jugoslavija, Češkoslovaška, Zahodna Nemčija, Poljska in Madžarska. Z afriške celine bodo prisotne številne države v razvoju: letos bomo zabeležili tretji na spored del prireditelj Evropski gospodarski skupnosti, ki bodo pri pravilno kolektivno razstavo s prikazki in izdelki iz Kameruna, Kongo, Brazzaville, Gabona, Zrednejske republike, Toga in Senegal. Kakor v preteklih letih, bo na podprli komisija za napredek ne razvitih dežel pri Evropski gospodarski skupnosti.

Zagotovljen je tudi nastop razstavljavcev iz Gane in iz Kolumbije, vodstvo velesejma pa se pogaja še z nekaterimi drugimi potencialnimi sodelavci v tujini.

Razpoložljiva razstavna površina je bila skoraj v celoti oddana. Italijanska industrija in obrt sta se prijavili z nekaterimi izmed najvidnejših podjetij, tako da bo razstava prav gotovo pestra in bogata. Po dosedanjih prijavah je moč sklepati, da bodo podjetja iz tujine predstavljala 40 do 45 odst. vseh prisotnih razstavljavcev.

Kar zadeva spored prireditve, se nekatere pobude sejemskega vodstva še izoblikujejo. Pod stroho pa so že posebna turistična razstava avstrijske Koroske, razstava o zgodovini kave, razstava živil, ki jo bo pripravila trgovska zbornica iz Vidma in 21. mednarodni prikaz lesa. Kot posebno novost pa najjavljajo razstave sodobnih tehničnih naprav za kombinirano prevažanje blaga po morju in po kopnem.

Med specializiranimi prireditvami naj zabeležimo zlasti Mednarodna srečanja o lesu (na sporedu 23. in 24. junija), mednarodna srečanja o kavi (21. in 22. junija), uradni dan afriških dežel SAMA (22. junija) in srečanje med predstavniki sredozemskih pristanišč.

Včeraj stavka uslužbenk UPIM

Včeraj je bila napovedana vsedržavna stavka uslužbenk UPIM. Stavko so napovedale strokovne organizacije CGIL, CISL in UIL zaradi nameravane prenosne prodajnega sistema, po katerem bi znatno skrčilo število osebja.

Stavka je bila napovedana tudi v Trstu, kjer ima UPIM dve veleblagovnici. V veleblagovnici pri Stari mitnici se je udeležilo prodajal približno 80 odstotkov prodajal, prodaja pa se je nadaljevala s skrajnim osebjem. V veleblagovnici na Korzu pa je bila udeležba pri stavki mnogo manjša, tako da je skoro ni bilo občutiti.

Hišne preiskave pri pripadnikih Lotta continua

Včeraj so karabinjerji sodnega oddelka izvedli v zgodnjih urah več hišnih preiskav v stanovanjih pripadnikov levičarskih izvenparlamentarnih aktivistov. Baje - vest ni potrjena - so te preiskave v zvezi z zagotovitvijo smrti založnika Feltrinellija.

Preiskave so izvedli karabinjerji po sodnem nalogu namestnika državnega pravdnika dr. Brencija. Ni znano koliko preiskav so že izvedli in če jih bodo še kaj. Gotovo je, da so preiskave in stanovanje štirih pripadnikov organizacije «Lotta Continua» in nekega ne boljše identifikiranega pripadnika levice.

Po vseh iz izvenparlamentarnih krogov - pri karabinjerjih nam namreč ni bilo moglo priti do nobenega točnega podatka - niso na-

šli ničesar v nobenem stanovanju, razen dveh frač in ene sekirice. Dokaj groben plen torej, vsaj v primerjavi s tem, kar navaja preiskovalni nalog: «...ker so zelo temeljne in razlogi za domnevo, da se nahajajo v omenjenem stanovanju eksploziv, orožje ali orožju podobni predmeti».

V zvezi s preiskavami je tržaški odbor «Lotta Continua» izdal komunikacijo, v kateri pravi, da niso preiskave obrodile nobenega rezultata in da je to «ponoven poskus oblasti, da se preumirno zanimanje javnosti od najdbe skladišča orožja pri Nabrežini, skladišče, ki je isarega fašističnega izvora in je povezano z atentati leta 1969, in z umorom Feltrinellija».

Seja občinskega sveta v Miljah

Sinoci je bila v Miljah seja občinskega sveta, ki je razpravljal o štiriletnem programskem načrtu. Govorili so predstavniki vseh svetovalskih skupin, ki so na splošno pozitivno ocenili načrt in dodali svoje pripombe ter predloge. Podrobneje bomo še poročali.

Prof. Cardinali je predstavil prisotnim uglednega gosta iz Beograda

VČERAJ V OBČINSKI DVORANI V PALAČI COSTANZI

Župan Spaccini odprl razstavo o življenju in delu Josipa Resslera

Prisotni so bili tržaški potomci velikega izumitelja, direktorja tehničnih muzejev z Dunaja in iz Ljubljane, jugoslovanski in avstrijski gen. konzul, obč. odborniki in drugi

Končno je prišla tudi v Trst razstava o življenju in delu velikega moža, s katerim je vezana tudi zgodovina našega mesta in katerega izumi dajejo pečat vsej naši dobi, saj si danes ne moremo niti zamisliti sveta brez močnega mornarice, kot si ne moremo zamisliti doseganja in sodobnega tehnikega razvoja brez krogljčnih ležajev. In vse to je plod genialne misli Josipa Resslera, ki si je zamislil, izvedel in preizkusil ladijski vijak in ki je prvi izdelal krogljčne ležaje.

Toda ladijski vijak in krogljčni ležaji sta le dva njegova izuma, pa čeprav najpomembnejša. Ressler pa je pustil za seboj še celo vrsto drugih del, med drugimi tudi voz na parni pogon, stroj za plobovo po rekah proti vodnemu

loku, plug za naše, istrske razmere, hkrati pa se je ukvarjal in uveljavljal pri nas s svojimi veščinami in s svojo strokovnostjo na področju gospodarstva.

Razstava, ki so jo pripravili ljubljanski, dunajski in prški tehnični muzeji in ki je doslej obšla že več mest, in sicer Dunaj, Ljubljano, Piran, Prago, Linz in Muenchen, je, kot smo rekli, prišla v Trst. Sinoci so jo odprli v razstavnici dvorani palače «Costanzi» ob navzočnosti številnega občinstva, med katerimi smo videli Resslerove tržaške potomce vnuka gospoda Ferdinanda Resslera, vnukinjo gospo Anno Ressel in njeno hčerko Conchito, nadalje jugoslovanske generalnega konzula v Trstu Trampuzo, avstrijskega konzula v Trstu Blechnerja, tržaške občinske odbornike Hreščaka, Dolharja in Lonžarja, podpredsednika občinske skupščine obine Koper Logarja, zastopnika tržaškega pomorskega muzeja prof. Mezeno, predstavnika italijanske vojne mornarice itd.

Navzoč je bil seveda tudi tržaški župan inženir Marcello Spaccini, ki je razstavo tudi odprl s kratkim priložnostnim govorom, v katerem je prikazal pomen Josipa Resslera, kot izumitelja pa tudi vloga Trsta, v katerem je bil toliko let Ressel živel in ustvarjal, vloga našega mesta, ki je Čeha Resslera sprejelo kot svojega in v katerem se Ressel znašel kot v svojem prirodnem okolju in mogel zato ustvariti «svoj čudež». Sedanja razstava o tem velikem človeku pa je ponoven dokaz o starem in večnem živnem razpoloženju in duhu našega mesta, da roje strunje in veže sosedne in jih nikoli ne razdvaja, je to dokaz, da meje ne ločijo, pač pa predstavljajo most, ki združuje. Ta razstava je, kot je še rekli inž. Spaccini, nekakšen simbol o srednjeevropski vlogi našega mesta.

Za Spaccinijem je spregovoril direktor dunajskega tehničnega muzeja inženir Rolf Niederhumer, ki je izrazil svoje zadovoljstvo nad tem, da je mogla ta razstava priti tudi v Trst, kjer je Ressel z ladjjo «Civetta» izvedel svoje prve poskuse. Hkrati pa je izrazil tudi prepričanje, da bo razstava doživela tudi v Trstu tisti veliki uspeh, ki ga je doživela v drugih mestih. Podobno željo je izrazil direktor tehničnega muzeja v Ljubljani prof. Vidmar.

Po teh kratkih formalnostih si je občinstvo začelo ogledovati razstavljene dokumente in predmete, ki vodijo človeka od mesteca Chruadin na Češkem, nato skozi Novo mesto, Ljubljano, Šibenik, Trst, Motovun v Istri, Benetke, spet v Trst in končno v Ljubljano, kjer je Ressel leta 1875 umrl. Vmes so seveda našli črte in načrte, zapiski in tudi modeli Resslerovih izumov, toda tega je toliko, da se bomo k temu raje drugič vrnili. Vendar tega svojega zapisa ne moremo zaključiti ne da bi omenili dveh «novosti». Univerzitetni profesor Vladimir Murko, ki je prav gotovo najboljši poznavalec velikega izumitelja, nam je povedal, da so na Dunaju lani odkrili obsežnejše načrte, ki jih je izdelal Ressel za neko povsem novo ladjjo. Nadalje nam je prof. Murko povedal, da bo pri državni razloži v Ljubljani v kratkem izšel romansirani življenjski Josipa Resslera, ki ga je napisal Jan Steverlin. Delo bo menda nosilo naslov «Roman o Ressleru».

Po teh kratkih formalnostih si je občinstvo začelo ogledovati razstavljene dokumente in predmete, ki vodijo človeka od mesteca Chruadin na Češkem, nato skozi Novo mesto, Ljubljano, Šibenik, Trst, Motovun v Istri, Benetke, spet v Trst in končno v Ljubljano, kjer je Ressel leta 1875 umrl. Vmes so seveda našli črte in načrte, zapiski in tudi modeli Resslerovih izumov, toda tega je toliko, da se bomo k temu raje drugič vrnili. Vendar tega svojega zapisa ne moremo zaključiti ne da bi omenili dveh «novosti». Univerzitetni profesor Vladimir Murko, ki je prav gotovo najboljši poznavalec velikega izumitelja, nam je povedal, da so na Dunaju lani odkrili obsežnejše načrte, ki jih je izdelal Ressel za neko povsem novo ladjjo. Nadalje nam je prof. Murko povedal, da bo pri državni razloži v Ljubljani v kratkem izšel romansirani življenjski Josipa Resslera, ki ga je napisal Jan Steverlin. Delo bo menda nosilo naslov «Roman o Ressleru».

Po teh kratkih formalnostih si je občinstvo začelo ogledovati razstavljene dokumente in predmete, ki vodijo človeka od mesteca Chruadin na Češkem, nato skozi Novo mesto, Ljubljano, Šibenik, Trst, Motovun v Istri, Benetke, spet v Trst in končno v Ljubljano, kjer je Ressel leta 1875 umrl. Vmes so seveda našli črte in načrte, zapiski in tudi modeli Resslerovih izumov, toda tega je toliko, da se bomo k temu raje drugič vrnili. Vendar tega svojega zapisa ne moremo zaključiti ne da bi omenili dveh «novosti». Univerzitetni profesor Vladimir Murko, ki je prav gotovo najboljši poznavalec velikega izumitelja, nam je povedal, da so na Dunaju lani odkrili obsežnejše načrte, ki jih je izdelal Ressel za neko povsem novo ladjjo. Nadalje nam je prof. Murko povedal, da bo pri državni razloži v Ljubljani v kratkem izšel romansirani življenjski Josipa Resslera, ki ga je napisal Jan Steverlin. Delo bo menda nosilo naslov «Roman o Ressleru».

Po teh kratkih formalnostih si je občinstvo začelo ogledovati razstavljene dokumente in predmete, ki vodijo človeka od mesteca Chruadin na Češkem, nato skozi Novo mesto, Ljubljano, Šibenik, Trst, Motovun v Istri, Benetke, spet v Trst in končno v Ljubljano, kjer je Ressel leta 1875 umrl. Vmes so seveda našli črte in načrte, zapiski in tudi modeli Resslerovih izumov, toda tega je toliko, da se bomo k temu raje drugič vrnili. Vendar tega svojega zapisa ne moremo zaključiti ne da bi omenili dveh «novosti». Univerzitetni profesor Vladimir Murko, ki je prav gotovo najboljši poznavalec velikega izumitelja, nam je povedal, da so na Dunaju lani odkrili obsežnejše načrte, ki jih je izdelal Ressel za neko povsem novo ladjjo. Nadalje nam je prof. Murko povedal, da bo pri državni razloži v Ljubljani v kratkem izšel romansirani življenjski Josipa Resslera, ki ga je napisal Jan Steverlin. Delo bo menda nosilo naslov «Roman o Ressleru».

Po teh kratkih formalnostih si je občinstvo začelo ogledovati razstavljene dokumente in predmete, ki vodijo človeka od mesteca Chruadin na Češkem, nato skozi Novo mesto, Ljubljano, Šibenik, Trst, Motovun v Istri, Benetke, spet v Trst in končno v Ljubljano, kjer je Ressel leta 1875 umrl. Vmes so seveda našli črte in načrte, zapiski in tudi modeli Resslerovih izumov, toda tega je toliko, da se bomo k temu raje drugič vrnili. Vendar tega svojega zapisa ne moremo zaključiti ne da bi omenili dveh «novosti». Univerzitetni profesor Vladimir Murko, ki je prav gotovo najboljši poznavalec velikega izumitelja, nam je povedal, da so na Dunaju lani odkrili obsežnejše načrte, ki jih je izdelal Ressel za neko povsem novo ladjjo. Nadalje nam je prof. Murko povedal, da bo pri državni razloži v Ljubljani v kratkem izšel romansirani življenjski Josipa Resslera, ki ga je napisal Jan Steverlin. Delo bo menda nosilo naslov «Roman o Ressleru».

Po teh kratkih formalnostih si je občinstvo začelo ogledovati razstavljene dokumente in predmete, ki vodijo človeka od mesteca Chruadin na Češkem, nato skozi Novo mesto, Ljubljano, Šibenik, Trst, Motovun v Istri, Benetke, spet v Trst in končno v Ljubljano, kjer je Ressel leta 1875 umrl. Vmes so seveda našli črte in načrte, zapiski in tudi modeli Resslerovih izumov, toda tega je toliko, da se bomo k temu raje drugič vrnili. Vendar tega svojega zapisa ne moremo zaključiti ne da bi omenili dveh «novosti». Univerzitetni profesor Vladimir Murko, ki je prav gotovo najboljši poznavalec velikega izumitelja, nam je povedal, da so na Dunaju lani odkrili obsežnejše načrte, ki jih je izdelal Ressel za neko povsem novo ladjjo. Nadalje nam je prof. Murko povedal, da bo pri državni razloži v Ljubljani v kratkem izšel romansirani življenjski Josipa Resslera, ki ga je napisal Jan Steverlin. Delo bo menda nosilo naslov «Roman o Ressleru».

Po teh kratkih formalnostih si je občinstvo začelo ogledovati razstavljene dokumente in predmete, ki vodijo človeka od mesteca Chruadin na Češkem, nato skozi Novo mesto, Ljubljano, Šibenik, Trst, Motovun v Istri, Benetke, spet v Trst in končno v Ljubljano, kjer je Ressel leta 1875 umrl. Vmes so seveda našli črte in načrte, zapiski in tudi modeli Resslerovih izumov, toda tega je toliko, da se bomo k temu raje drugič vrnili. Vendar tega svojega zapisa ne moremo zaključiti ne da bi omenili dveh «novosti». Univerzitetni profesor Vladimir Murko, ki je prav gotovo najboljši poznavalec velikega izumitelja, nam je povedal, da so na Dunaju lani odkrili obsežnejše načrte, ki jih je izdelal Ressel za neko povsem novo ladjjo. Nadalje nam je prof. Murko povedal, da bo pri državni razloži v Ljubljani v kratkem izšel romansirani življenjski Josipa Resslera, ki ga je napisal Jan Steverlin. Delo bo menda nosilo naslov «Roman o Ressleru».

Po teh kratkih formalnostih si je občinstvo začelo ogledovati razstavljene dokumente in predmete, ki vodijo človeka od mesteca Chruadin na Češkem, nato skozi Novo mesto, Ljubljano, Šibenik, Trst, Motovun v Istri, Benetke, spet v Trst in končno v Ljubljano, kjer je Ressel leta 1875 umrl. Vmes so seveda našli črte in načrte, zapiski in tudi modeli Resslerovih izumov, toda tega je toliko, da se bomo k temu raje drugič vrnili. Vendar tega svojega zapisa ne moremo zaključiti ne da bi omenili dveh «novosti». Univerzitetni profesor Vladimir Murko, ki je prav gotovo najboljši poznavalec velikega izumitelja, nam je povedal, da so na Dunaju lani odkrili obsežnejše načrte, ki jih je izdelal Ressel za neko povsem novo ladjjo. Nadalje nam je prof. Murko povedal, da bo pri državni razloži v Ljubljani v kratkem izšel romansirani življenjski Josipa Resslera, ki ga je napisal Jan Steverlin. Delo bo menda nosilo naslov «Roman o Ressleru».

Po teh kratkih formalnostih si je občinstvo začelo ogledovati razstavljene dokumente in predmete, ki vodijo človeka od mesteca Chruadin na Češkem, nato skozi Novo mesto, Ljubljano, Šibenik, Trst, Motovun v Istri, Benetke, spet v Trst in končno v Ljubljano, kjer je Ressel leta 1875 umrl. Vmes so seveda našli črte in načrte, zapiski in tudi modeli Resslerovih izumov, toda tega je toliko, da se bomo k temu raje drugič vrnili. Vendar tega svojega zapisa ne moremo zaključiti ne da bi omenili dveh «novosti». Univerzitetni profesor Vladimir Murko, ki je prav gotovo najboljši poznavalec velikega izumitelja, nam je povedal, da so na Dunaju lani odkrili obsežnejše načrte, ki jih je izdelal Ressel za neko povsem novo ladjjo. Nadalje nam je prof. Murko povedal, da bo pri državni razloži v Ljubljani v kratkem izšel romansirani življenjski Josipa Resslera, ki ga je napisal Jan Steverlin. Delo bo menda nosilo naslov «Roman o Ressleru».

Po teh kratkih formalnostih si je občinstvo začelo ogledovati razstavljene dokumente in predmete, ki vodijo človeka od mesteca Chruadin na Češkem, nato skozi Novo mesto, Ljubljano, Šibenik, Trst, Motovun v Istri, Benetke, spet v Trst in končno v Ljubljano, kjer je Ressel leta 1875 umrl. Vmes so seveda našli črte in načrte, zapiski in tudi modeli Resslerovih izumov, toda tega je toliko, da se bomo k temu raje drugič vrnili. Vendar tega svojega zapisa ne moremo zaključiti ne da bi omenili dveh «novosti». Univerzitetni profesor Vladimir Murko, ki je prav gotovo najboljši poznavalec velikega izumitelja, nam je povedal, da so na Dunaju lani odkrili obsežnejše načrte, ki jih je izdelal Ressel za neko povsem novo ladjjo. Nadalje nam je prof. Murko povedal, da bo pri državni razloži v Ljubljani v kratkem izšel romansirani življenjski Josipa Resslera, ki ga je napisal Jan Steverlin. Delo bo menda nosilo naslov «Roman o Ressleru».

Po teh kratkih formalnostih si je občinstvo začelo ogledovati razstavljene dokumente in predmete, ki vodijo človeka od mesteca Chruadin na Češkem, nato skozi Novo mesto, Ljubljano, Šibenik, Trst, Motovun v Istri, Benetke, spet v Trst in končno v Ljubljano, kjer je Ressel leta 1875 umrl. Vmes so seveda našli črte in načrte, zapiski in tudi modeli Resslerovih izumov, toda tega je toliko, da se bomo k temu raje drugič vrnili. Vendar tega svojega zapisa ne moremo zaključiti ne da bi omenili dveh «novosti». Univerzitetni profesor Vladimir Murko, ki je prav gotovo najboljši poznavalec velikega izumitelja, nam je povedal, da so na Dunaju lani odkrili obsežnejše načrte, ki jih je izdelal Ressel za neko povsem novo ladjjo. Nadalje nam je prof. Murko povedal, da bo pri državni razloži v Ljubljani v kratkem izšel romansirani življenjski Josipa Resslera, ki ga je napisal Jan Steverlin. Delo bo menda nosilo naslov «Roman o Ressleru».

Po teh kratkih formalnostih si je občinstvo začelo ogledovati razstavljene dokumente in predmete, ki vodijo človeka od mesteca Chruadin na Češkem, nato skozi Novo mesto, Ljubljano, Šibenik, Trst, Motovun v Istri, Benetke, spet v Trst in končno v Ljubljano, kjer je Ressel leta 1875 umrl. Vmes so seveda našli črte in načrte, zapiski in tudi modeli Resslerovih izumov, toda tega je toliko, da se bomo k temu raje drugič vrnili. Vendar tega svojega zapisa ne moremo zaključiti ne da bi omenili dveh «novosti». Univerzitetni profesor Vladimir Murko, ki je prav gotovo najboljši poznavalec velikega izumitelja, nam je povedal, da so na Dunaju lani odkrili obsežnejše načrte, ki jih je izdelal Ressel za neko povsem novo ladjjo. Nadalje nam je prof. Murko povedal, da bo pri državni razloži v Ljubljani v kratkem izšel romansirani življenjski Josipa Resslera, ki ga je napisal Jan Steverlin. Delo bo menda nosilo naslov «Roman o Ressleru».

Po teh kratkih formalnostih si je občinstvo začelo ogledovati razstavljene dokumente in predmete, ki vodijo človeka od mesteca Chruadin na Češkem, nato skozi Novo mesto, Ljubljano, Šibenik, Trst, Motovun v Istri, Benetke, spet v Trst in končno v Ljubljano, kjer je Ressel leta 1875 umrl. Vmes so seveda našli črte in načrte, zapiski in tudi modeli Resslerovih izumov, toda tega je toliko, da se bomo k temu raje drugič vrnili. Vendar tega svojega zapisa ne moremo zaključiti ne da bi omenili dveh «novosti». Univerzitetni profesor Vladimir Murko, ki je prav gotovo najboljši poznavalec velikega izumitelja, nam je povedal, da so na Dunaju lani odkrili obsežnejše načrte, ki jih je izdelal Ressel za neko povsem novo ladjjo. Nadalje nam je prof. Murko povedal, da bo pri državni razloži v Ljubljani v kratkem izšel romansirani življenjski Josipa Resslera, ki ga je napisal Jan Steverlin. Delo bo menda nosilo naslov «Roman o Ressleru».

Po teh kratkih formalnostih si je občinstvo začelo ogledovati razstavljene dokumente in predmete, ki vodijo človeka od mesteca Chruadin na Češkem, nato skozi Novo mesto, Ljubljano, Šibenik, Trst, Motovun v Istri, Benetke, spet v Trst in končno v Ljubljano, kjer je Ressel leta 1875 umrl. Vmes so seveda našli črte in načrte, zapiski in tudi modeli Resslerovih izumov, toda tega je toliko, da se bomo k temu raje drugič vrnili. Vendar tega svojega zapisa ne moremo zaključiti ne da bi omenili dveh «novosti». Univerzitetni profesor Vladimir Murko, ki je prav gotovo najboljši poznavalec velikega izumitelja, nam je povedal, da so na Dunaju lani odkrili obsežnejše načrte, ki jih je izdelal Ressel za neko povsem novo ladjjo. Nadalje nam je prof. Murko povedal, da bo pri državni razloži v Ljubljani v kratkem izšel romansirani življenjski Josipa Resslera, ki ga je napisal Jan Steverlin. Delo bo menda nosilo naslov «Roman o Ressleru».

Po teh kratkih formalnostih si je občinstvo začelo ogledovati razstavljene dokumente in predmete, ki vodijo človeka od mesteca Chruadin na Češkem, nato skozi Novo mesto, Ljubljano, Šibenik, Trst, Motovun v Istri, Benetke, spet v Trst in končno v Ljubljano, kjer je Ressel leta 1875 umrl. Vmes so seveda našli črte in načrte, zapiski in tudi modeli Resslerovih izumov, toda tega je toliko, da se bomo k temu raje drugič vrnili. Vendar tega svojega zapisa ne moremo zaključiti ne da bi omenili dveh «novosti». Univerzitetni profesor Vladimir Murko, ki je prav gotovo najboljši poznavalec velikega izumitelja, nam je povedal, da so na Dunaju lani odkrili obsežnejše načrte, ki jih je izdelal Ressel za neko povsem novo ladjjo. Nadalje nam je prof. Murko povedal, da bo pri državni razloži v Ljubljani v kratkem izšel romansirani življenjski Josipa Resslera, ki ga je napisal Jan Steverlin. Delo bo menda nosilo naslov «Roman o Ressleru».

Po teh kratkih formalnostih si je občinstvo začelo ogledovati razstavljene dokumente in predmete, ki vodijo človeka od mesteca Chruadin na Češkem, nato skozi Novo mesto, Ljubljano, Šibenik, Trst, Motovun v Istri, Benetke, spet v Trst in končno v Ljubljano, kjer je Ressel leta 1875 umrl. Vmes so seveda našli črte in načrte, zapiski in tudi modeli Resslerovih izumov, toda tega je toliko, da se bomo k temu raje drugič vrnili. Vendar tega svojega zapisa ne moremo zaključiti ne da bi omenili dveh «novosti». Univerzitetni profesor Vladimir Murko, ki je prav gotovo najboljši poznavalec velikega izumitelja, nam je povedal, da so na Dunaju lani odkrili obsežnejše načrte, ki jih je izdelal Ressel za neko povsem novo ladjjo. Nadalje nam je prof. Murko povedal, da bo pri državni razloži v Ljubljani v kratkem izšel romansirani življenjski Josipa Resslera, ki ga je napisal Jan Steverlin. Delo bo menda nosilo naslov «Roman o Ressleru».

Po teh kratkih formalnostih si je občinstvo začelo ogledovati razstavljene dokumente in predmete, ki vodijo človeka od mesteca Chruadin na Češkem, nato skozi Novo mesto, Ljubljano, Šibenik, Trst, Motovun v Istri, Benetke, spet v Trst in končno v Ljubljano, kjer je Ressel leta 1875 umrl. Vmes so seveda našli črte in načrte, zapiski in tudi modeli Resslerovih izumov, toda tega je toliko, da se bomo k temu raje drugič vrnili. Vendar tega svojega zapisa ne moremo zaključiti ne da bi omenili dveh «novosti». Univerzitetni profesor Vladimir Murko, ki je prav gotovo najboljši poznavalec velikega izumitelja, nam je povedal, da so na Dunaju lani odkrili obsežnejše načrte, ki jih je izdelal Ressel za neko povsem novo ladjjo. Nadalje nam je prof. Murko povedal, da bo pri državni razloži v Ljubljani v kratkem izšel romansirani življenjski Josipa Resslera, ki ga je napisal Jan Steverlin. Delo bo menda nosilo naslov «Roman o Ressleru».

Po teh kratkih formalnostih si je občinstvo začelo ogledovati razstavljene dokumente in predmete, ki vodijo človeka od mesteca Chruadin na Češkem, nato skozi Novo mesto, Ljubljano, Šibenik, Trst, Motovun v Istri, Benetke, spet v Trst in končno v Ljubljano, kjer je Ressel leta 1875 umrl. Vmes so seveda našli črte in načrte, zapiski in tudi modeli Resslerovih izumov, toda tega je toliko, da se bomo k temu raje drugič vrnili. Vendar tega svojega zapisa ne moremo zaključiti ne da bi omenili dveh «novosti». Univerzitetni profesor Vladimir Murko, ki je prav gotovo najboljši poznavalec velikega izumitelja, nam je povedal, da so na Dunaju lani odkrili obsežnejše načrte, ki jih je izdelal Ressel za neko povsem novo ladjjo. Nadalje nam je prof. Murko povedal, da bo pri državni razloži v Ljubljani v kratkem izšel romansirani življenjski Josipa Resslera, ki ga je napisal Jan Steverlin. Delo bo menda nosilo naslov «Roman o Ressleru».

Po teh kratkih formalnostih si je občinstvo začelo ogledovati razstavljene dokumente in predmete, ki vodijo človeka od mesteca Chruadin na Češkem, nato skozi Novo mesto, Ljubljano, Šibenik, Trst, Motovun v Istri, Benetke, spet v Trst in končno v Ljubljano, kjer je Ressel leta 1875 umrl. Vmes so seveda našli črte in načrte, zapiski in tudi modeli Resslerovih izumov, toda tega je toliko, da se bomo k temu raje drugič vrnili. Vendar tega svojega zapisa ne moremo zaključiti ne da bi omenili dveh «novosti». Univerzitetni profesor Vladimir Murko, ki je prav gotovo najboljši poznavalec velikega izumitelja, nam je povedal, da so na Dunaju lani odkrili obsežnejše načrte, ki jih je izdelal Ressel za neko povsem novo ladjjo. Nadalje nam je prof. Murko povedal, da bo pri državni razloži v Ljubljani v kratkem izšel romansirani življenjski Josipa Resslera, ki ga je napisal Jan Steverlin. Delo bo menda nosilo naslov «Roman o Ressleru».

Po teh kratkih formalnostih si je občinstvo začelo ogledovati razstavljene dokumente in predmete, ki vodijo človeka od mesteca Chruadin na Češkem, nato skozi Novo mesto, Ljubljano, Šibenik, Trst, Motovun v Istri, Benetke, spet v Trst in končno v Ljubljano, kjer je Ressel leta 1875 umrl. Vmes so seveda našli črte in načrte, zapiski in tudi modeli Resslerovih izumov, toda tega je toliko, da se bomo k temu raje drugič vrnili. Vendar tega svojega zapisa ne moremo zaključiti ne da bi omenili dveh «novosti». Univerzitetni profesor Vladimir Murko, ki je prav gotovo najboljši poznavalec velikega izumitelja, nam je povedal, da so na Dunaju lani odkrili obsežnejše načrte, ki jih je izdelal Ressel za neko povsem novo ladjjo. Nadalje nam je prof. Murko povedal, da bo pri državni razloži v Ljubljani v kratkem izšel romansirani življenjski Josipa Resslera, ki ga je napisal Jan Steverlin. Delo bo menda nosilo naslov «Roman o Ressleru».

Po teh kratkih formalnostih si je občinstvo začelo ogledovati razstavljene dokumente in predmete, ki vodijo človeka od mesteca Chruadin na Češkem, nato skozi Novo mesto, Ljubljano, Šibenik, Trst, Motovun v Istri, Benetke, spet v Trst in končno v Ljubljano, kjer je Ressel leta 1875 umrl. Vmes so seveda našli črte in načrte, zapiski in tudi modeli Resslerovih izumov, toda tega je toliko, da se bomo k temu raje drugič vrnili. Vendar tega svojega zapisa ne moremo zaključiti ne da bi omenili dveh «novosti». Univerzitetni profesor Vladimir Murko, ki je prav gotovo najboljši poznavalec velikega izumitelja, nam je povedal, da so na Dunaju lani odkrili obsežnejše načrte, ki jih je izdelal Ressel za neko povsem novo ladjjo. Nadalje nam je prof. Murko povedal, da bo pri državni razloži v Ljubljani v kratkem izšel romansirani življenjski Josipa Resslera, ki ga je napisal Jan Steverlin. Delo bo menda nosilo naslov «Roman o Ressleru».

Po teh kratkih formalnostih si je občinstvo začelo ogledovati razstavljene dokumente in predmete, ki vodijo človeka od mesteca Chruadin na Češkem, nato skozi Novo mesto, Ljubljano, Šibenik, Trst, Motovun v Istri, Benetke, spet v Trst in končno v Ljubljano, kjer je Ressel leta 1875 umrl. Vmes so seveda našli črte in načrte, zapiski in tudi modeli Resslerovih izumov, toda tega je toliko, da se bomo k temu raje drugič vrnili.

PREDAVANJE PROF. SARAVALA V KROŽKU «GAETANO SALVEMINI»

Pritisk «Confindustrie» v ozadju težav tržaških malih industrijcev

Odprta vprašanja pravnega priznanja, avtonomije, zastopstev, kreditov in izvoza

Prof. Dino Saravala je sinoči v krožku za družbene vede «Gaetano Salvemini» govoril o vprašanih male industrije in ugotovil, da imata Trst in mala industrija nekaj skupnega: mnogo se o njih laskavo govori, zelo malo, ali pa nič, se zanje naredi. V bistvu pa gre za stalnice velikega kapitala in za «Confindustrio», ki z izsiljevanji in pritiski preprečuje mali industriji avtonomni razvoj.

Pred časom se je z malo industrijo ukvarjal v vsedravnem okviru CNEL, v katerem pa je o teh vprašanih — prav gotovo ni naključje — poročal predstavnik «Confindustrie».

Med bistvenimi odprtimi vprašanji je prof. Saravala navedel pravno priznanje male industrije, ker je pri podeljevanju razne pomoči, kreditov, davčnih in drugih olajšav velika — in prav gotovo načrtna — zmeda, ko se za malo industrijo proglasi obrati z več milijardami kapitala in podobno in gre za sredstva v resnici v korist srednje ali celo velike industrije. Ključno je zaradi tega vprašanje avtonomije

male industrije, kar se trudi narediti njena avtonoma sindikalna organizacija «CONFAP», kar pa ni lahko, saj jo «Confindustrio» ocenjuje za nevarno in se pri tem tudi poslužuje metod «cosa nostra».

Pravno priznanje pomeni rešitev številnih odprtih vprašanj in med njimi: predstavnstva v gospodarskih organizacijah in pogosto tudi v trgovinskih zbornicah; sodelovanja pri načrtovanju ustvarjanja ustreznih pogojev za kreditiranje, saj mali podjetnik ne more nuditi stvarnih jamstev razen svoje podjetniške zavzetosti ter to še zlasti ne ob pogojih slabe konjunkturo; sodelovanja pri izvozu, saj sedaj predstavlja mala industrija okrog 60-65 globalne industrijske proizvodnje v Italiji, njen delež v izvozu pa dosega samo 20 odstotkov.

Govornik je odločno zagovarjal možnost nadaljnjega razvoja male industrije in je kot primer navedel najbolj razvito kapitalistično državo ZDA, v kateri je štiri milijone malih podjetij, ki jih država podpira. Ta pomen je še zlasti očiten v Italiji, ko gospodarski načrt «80» predvi-

deva, da lahko samo mala industrija absorbira brezposelno delovno silo.

V deželi Furlaniji - Julijski krajini je bilo dosedaj malo narejena, odnosno so ustanovili v ta namen posebno ustanovo «CRASPI», ki pa je še vedno v povojih. Zanimiva pa je pobuda delničnega odbora trgovskih zbornic, da bi vsaj v deželnem okviru ustvarili kriterije, po katerih naj se določi kateri obrat spada v okvir male industrije. Med temi kriteriji je prof. Saravala navedel, da mora podjetnik sodelovati pri proizvodnem procesu, da sme imeti podjetje največ 200 milijonov lir vrednosti in največ 100 zaposlenih.

Resna kriza tržaških podjetij pa je med drugim posledica preumernih ukinitelj ladjedelniške industrije in se ni navedla ni ustvarila. Zanimivo je tudi, da javne ustanove ne naročajo pri domačih podjetjih, češ da so predragi, kar pa je po gostoto posledica tega, da naša podjetja v redno plačujejo davke in socialne prispevke in ker izvršujejo naročila v skladu z normativi.

Dobrošen del vprašanih je torej po mnenju govornika tesno povezan s političnim položajem in splošno politično usmeritvijo v državi. V razpravo sta med drugimi z zanimivimi ugotovitvami posegla predsednik tržaškega združenja malih industrijcev Florin in predstavnik mladinskega gibanja ACLI.

ZAKONSKI OSNUTKI ZA ZAŠČITO SLOVENCEV

FORTUNA: «V NOvem PARLAMENTU POTREBNA ENOTNOST PRIZADEVANJ»

Poslanec PSI je govoril v dvorani goriskega pokrajinskega sveta - Poudarjena važnost osnutkov PSI, KPI in PSIUP, peticije SDZ-SS ter paketa SKGZ - Zanimivi posegi v diskusijo

V polni dvorani goriskega pokrajinskega sveta je v četrtek zvečer socialistični poslanec Loris Fortuna govoril o zakonskem osnutku za zaščito slovenske jezikovne skupnosti, ki ga je lani julija predložila slovenska jezikovna skupnost, ki ga je lani julija predložila slovenska jezikovna skupnost, ki ga je lani julija predložila slovenska jezikovna skupnost.

Predavanje je priredila socialistična svetovalska skupina na pokrajini. Govornika je v italijanski in slovenski predstavil pokrajinski podpredsednik Marko Waltrusch. Omenil je stalno prizadevanje socialistične stranke za enakopravnost državljanov slovenske narodnosti in dejal, da je socialistična stranka zapala poslancu Fortuni, da na temelju tega načela v parlamentu predloži zakonski osnutek. Omenil je tudi Fortunovo tovarniške vezi s tukajšnjimi Slovenci, ki so nastali v času, ko je bil kot mladenič zavajal sodelovanje v odličnem gibanju zaprt v gorških zaporih skupno s slovenskimi partizani.

Poslanec Fortuna je v uvodnih besedah dejal, da je predčasni razpust parlamenta onemogočil diskusijo o tem in o podobnih zakonskih predlogih. Obvezal pa se je, da bo zakonski osnutek o slovenski manjšini takoj predložil v novem parlamentu, ki se bo sestel po volitvah.

Zakaj so socialisti predlagali ta zakonski osnutek? Fortuna je dejal, da so v socialistični stranki enakopravnost že zdavnaj izvedli, v skladu s socialistično politiko, ki zahteva vsestransko enakopravnost za vse državljane in v prvi vrsti za zatirane. Enakopravnost je zajamčena tudi v republiki ustavi, in v deklaraciji o pravicah človeka, ki jo je sprejela skupščina OZN. Ko je govoril o notranji enakopravnosti, ki jo se morda ne kažejo tudi nazven, je Fortuna omenil gonjo, do katere je prišlo, ko so v letu 1946 socialisti v Trstu predlagali Slovenca Dušana Hreščaka za odbornika in bitko tudi dobili.

V nekaterih primerih se enakopravnost danes izvaja tudi v zunanji obliki. Vendarle je treba v nekaterih primerih dejansko stanje uzakiniti, v drugih pa dati zakonsko podlago za nadaljnje delovanje. Fortuna je v zvezi s tem omenil slovenske napise v naših vaseh in ostro obsodil tiste fašistične pobornike, ki se od časa do časa izkazuje s svojim mazanjem.

Poslanec Fortuna je nato dejal, da bo potrebna skupna akcija vseh, ki so doslej in ki bodo v novem parlamentu predložili zakonske osnutke o tem vprašanju. Omenil je predloge komunistov in socialistov, da se po njihovi izrazi o peticiji SDZ in SS. Dejal je, da mu bo ta peticija v precejšnji pomoč. Istočasno pa je obžaloval, da ni podobnega zakonskega osnutka.

UGOTOVITVE SINDIKATOV IN OBČINSKIH MOŽ

Kriza v gradbeništvu povzroča težave delavcem

Zastoj v javnih in zasebnih gradnjah nastaja zaradi zapletene zakonodaje — Obveza po ponovnih srečanjih

Kriza gradbene dejavnosti je bila predmet pogovorov med predstavniki treh sindikalnih organizacij in občinsko upravo. Sindikati so zastopali Ziliani, Padovan, Bregant, Donda in Battistelli, občinsko upravo pa vršilec dolžnosti župana Ferruccio Fantini in odbornik za javna dela Giuseppe Agati. Sindikalisti so občinske predstavnike seznanili s težavami gradbenih delavcev zaradi pomanjkanja dela. Obiti bi jih bilo mogoče samo z javnimi gradnjami, ki jih ima v načrtu občinska uprava.

Na sestanku na občini sta občinska predstavnika obsežno poročala o pobudah občinske uprave za večjo zaposlitev gradbenih delavcev s pomočjo izgradnje avtoportov, cestnih infrastruktur in industrijske cone. Odbornik Agati je o vseh teh objektih podrobno poročal, kako je s posameznimi fazami izgradnje, zlasti v okviru kratkoročnih pričakovanj. Pogovarjali so se tudi o zasebni občinski uprave. S tem v zvezi so ugotovili dolgašnja zakonska zapletenost. Sindikalisti so pozvali občinske predstavnike, naj premagajo obstoječe težave najprej birokratskega značaja, nastajajoče tudi pri drugih organizacijah, ki so zadržani za to važno področje. Sindikalisti in občinske predstavniki so se razšli soglasni o koristnosti in nujnosti nadaljnjih sestankov, kadar gre za specifične interese delavskega razreda in vse krajevne skupnosti.

Skupščina sekcije političnih deportirancev

V gorški sekciji bivših političnih deportirancev je 225 vpisanih članov, 260 bivših deportirancev pa je umrlo v taboriščih. To izhaja iz poročila predsednika Tiberia na zadnji letni skupščini. Predsednik je poročal o udeležbi predstavnikov organizacije na številnih manifestacijah. Predsednik vsedravnega

ga predložila Krščanska demokracija, ki je v vseh povojnih letih dobila vse glasove volivcev goriske Slovenske demokratske zveze. Omenil je tudi sorodnost problemov z Južnimi Tirolci in nujnost, da se tudi s Slovenci ravna enako kot z njimi, ki so pred letom in pol dobili znani «paketi». S tem v zvezi je Fortuna omenil tudi paket SKGZ.

Zakonski osnutek je nato obrazložil odv. Peter Sanzin. Osnutek PSI hodi imeti v okviru značaj, po sprejetju katerega naj se predloži drugi podobni osnutki. Po socialističnem osnutku slovenska jezikovna skupnost o svojih vprašanih sodelovanju z odgovornimi državljanji italijanske narodnosti, vlado ter deželo. Odv. Sanzin je omenil tudi važnost ustanovitve jezikovne mešanih področij za naš nadaljnji razvoj.

V debati se je najprej oglašil odv. Avgust Šfilgoj. Zahvalil se je poslancu Fortuni za zakonski osnutek in izrazil upanje, da bo začeto nalogo uspešno izpeljal. V menil je preganjanje naših ljudi v času fašizma, obisk slovenske delegacije pri Colombu ter dejstvo, da je prejšnji načelnik krščansko-demokratske skupine Andreotti zagotovil podporo peticiji SDZ.

Polemicien je bil poseg dr. Uga Furlanija. «V čem so Slovenci zastopani?» se je vprašal, kot da odgovori Fortune. Sanzin in tudi drugi diskutantov «so bili dovolj jasni. Delagije je dal popolno podporo PSI temu zakonskemu osnutku, župnik prof. Komjanc je omenil diskriminacije na škodo slovenskih duhovnikov v videmski škofiji, ki jo obhajoval, da ni zakonskega osnutka predložila tudi KD. Dr. Bukovec je pohvalil pobudo, da je PSI svoj zakonski osnutek prikazala gorški italijanski javnosti. Tajnik CGIL Zuliani pa je govoril o gospodarskih vprašanjih.

Se prej je podpora deložnih oblasti sporočil deželni odbor odv. Cesare Devetaj, svoj pozdrav pa je poslal tudi odsotni predsednik EPT Mario Del Ben.

Predavanje in debata sta bila, kljub predvolilnemu vzdušju, na dostojni ravni. Med prisotnimi je bilo tudi precej slovenskih intelektualcev in študentov.

V OKVIRU LJUDSKO-PROSVETNIH SREČANJ

Mladino iz Štandreža so v Dolu prav toplo in pristrčno sprejeli

Zanimanje domačinov za dokumentarni film o njihovem pustovanju - Dosedanje delo in bodoči načrti dramskega odseka iz Štandreža

V okviru ljudsko-prosvetnih srečanj, ki jih v zadnjem času organizira Slovenska prosvetna zveza po Goriskem, je mladinski isek P. d. «O. Zupancič iz Štandreža pretekli petek zvečer gostoval v Dolu. Štandreski prosvetarji so se odzvali povabilu P. d. «Kras» iz Dola - Poljan in tamkajšnje članice, ki jo marljivo vodi učiteljica Anica Pahorjeva.

Mladinci so v prostorih čitalnice v šoli na Palikšču prikazali tri enodejanske «Luknja v rokavu», «Botra nerga» in «Kdo je gospodar v hiši». Ob koncu so gostje predvajali še nekaj dokumentarnih filmov, med katerimi je zlasti zanimiv dokumentar o letošnjem pustovanju v Dolu, ki ga je pripravil in komentiral učitelj in filmski amater Zdenko Vogrič. Številno občinstvo, ki je napolnilo do zadnjega kotička dvorane, je z zanimanjem sledilo najprej enodejanski, v jankam in potem še omenjenemu dokumentarnemu filmu iz domačega življenja. To je dokaz, da so take domače prireditve ljudem padle v okus in da jih radi vidijo.

Največ zasluge za dobro pripravo gostovanja je treba podeliti gostom iz Štandreža priznati knjižničarki in Dolu učiteljici Pahorjevi, ki je ob začetku pozdravila z izbranimi besedami goste in domačine, ki so se v tako lepe številke odzvali povabilu. Za njene tople besede se je zahvalil v imenu gostov Danilo Nanut in povedal, da so se radi odzvali povabilu za gostovanje v Dolu. Končno so domačini preko Pahorjeve poklonili nastopajočim dekletem lepe šopke cvetja za katere se je v imenu deklet iz Štandreža zahvalila Klavdija Mučičeva.

Ob zaključku naj še omenimo, da je dramska družina mladinskega odseka iz Štandreža s temi svojimi igranicami z uspehom že nastopila v številnih krajih, kot v Gorici, Števerjanu, Dobrodoberu, v Štandrežu, pa na drugi strani meje v Čepovanu, Mostu na Soči itd. Ti uspehi jim služijo kot spodbuda za nadaljnje delo in izvedli smo, da se pripravljajo za nastope tudi z zahtevnejšimi in težjimi deli.

Odobritev načrta

nove bolnišnice v Krminu

Vodstvo splošne krminske bolnišnice je predložilo deželnemu odborništvu za zdravstvo in higieno dokončni načrt za gradnjo prvega dela nove bolnišnice. Odborništvu za zdravstvo in higieno je odobril načrt in ga predalo za dokončno odobritev odborništvu za javna dela.

Zemeljski udor

na cesti pri Petovljah

Cesta od Petovlji proti Debeli griči je že teden dni zaprt. Prekinitev prometa je povzročila asfaltna cestniška. Poškodba je nastala na kraju, kjer je po vsej priliki bila med prvimi vojnimi kavarneri. Ko so pred leti cestu asfaltirali, so imo sicer zasuli, kar je bil ravno na tistem kraju jarek za pretek deželne, ki ga niso pravilno uredili. Je voda pre-

Smrtna nesreča pri Rudi

Včeraj dopoldne ob 10.30 uri sta pri Rudi trčila dva avtomobila, pri čemer je bila ena smrtna žrtev in dve ranjeni. V nesrečo je bila zapletena tudi 40-letna Marietta Perazzi por. Cossa iz Gorice. Ul. Paolo Diacono 51.

Ob tisti uri 29-letna Noris Bevilacqua doma iz Tržiča, Ul. Duca d'Aosta 18 vozila avto NSU iz Rude proti državni cesti 351. Na križišču pa ni dala prednosti lancia flavi, ki jo je od Gorice proti Cervignanu, vozila Marietta Perazzi. Trčenje je bilo tako silovito, da sta obe vozili skoraj popolnoma razbiti. Pri tem pa je bila na mestu mrtva sopotnica v NSU, 70-letna Caterina Baldassi iz Tržiča, Salita Patriarcato 6. Šoferka NSU Noris Bevilacqua je dobila poškodbe na vsem telesu ter so jo odvozili v bolnišnico v Palmovnu za 35 dni na zdravljenje. Lažje poškodbe je dobila tudi Marietta Perazzi por. Cossa, ki so ji nudili v gorški bolnišnici prvo pomoč ter bo okrevala v šestih dneh. Zapisnik je napravila cestna policija iz Cervignana.

VESTI IZ SOVODENJ

Napeljava vodovoda k mirenemsku bloku

Ko bo delo dokončano, bosta brez vodovoda samo še dve oddaljeni hiši v Gabriah

Kakor se stvari razvijajo, bo so-vođenjska občina ena izmed redkih, ki bo oskrbovala z vodo vse svoje občane. Te dni namreč koplje jarek ob mirenemsku bloku, da bi napeljali vodovod še k nekaterim hišam, ki so brez nje. Če se ne motimo, je na tem področju pet gospodinjstev, ki bodo s tekočo vodo prav gotovo zadostile marsikateri potrebi sedanjega časa. Napeljava vode v ta kraj bo še bolj spodbudila gradbene težnje domačinov, saj so v zadnjem času tu zgradili nekaj enostanovanjskih hiš.

Napeljava vodovoda predstavlja uspeh sovođenjske občinske uprave in še posebej župana. Češuta, ki si pri vzhodno-furlanskem vodovodnem konzorciju CAFO prizadeva napeljati vodovod v vse hiše v občini. Ko bo CAFO dogradil vodovod pri mirenemskem prehodu, bosta ostali v občini samo še dve hiši brez vode, in sicer cestarska in še ena hiša ob državni cesti v Gabriah.

Strošek bo plačal CAFO in delno tudi občanska uprava, ki je sklenila prispevati 1,2 milijona lir, da bi tako razbremenila svoje občane. Le-ti bodo plačali samo strošek napeljave od vodovodnega števca do hiše.

Svečanost krvodajalcev jutri v Tržiču

Jutri ob 10. uri bodo imeli krvodajalci v Tržiču svečano proslavo, ki se je bo udeležil deželni odbor odvetnik Devetaj ter delegacije drugih krvodajalskih sekcij iz Italije in iz inozemstva. Med inozemskimi zastopniki bodo tudi delegacija iz Polja, z Reice, iz Zagreba ter Sursee iz Švice. Predvideno je, da bodo na tej svečanosti odlikovali z zlato kolajno prapor sekcije krvodajalcev iz Tržiča, da bodo nadalje podelili šest zlatih kolajn krvodajalcem, ki imajo najmanj 56 darovanj, osem srebrnih kolajn darovalcem z 41 darovanji, 20 bronastih z najmanj 25 krvnimi akcijami in 65 diplom za tiste, ki imajo najmanj 10 krvnih dajatev. Poleg tega bodo sprejeli kot častne člane občino Devin - Nabrežje, krajevno Pro Loco iz Tržiča in pa učitelja Piana, ki je zložil himno za krvodajalce.

Obvestilo Kmečke zveze

Kmečka zveza v Gorici opozarja vse prizadete, da zapade v ponedeljek 20. t. m. rok za vložitev prošnje za prispevek oziroma poslojilo pod ugodnimi pogoji tistim, ki se utrpeli škodo po lanskem zračnem vrtilcu v Brdih, zaradi curja in drugih vremenskih neviht.

Zaradi prošnje in drugih formalnosti, naj se prizadeji najkasneje v ponedeljek zgledati na seždu Kmečke zveze v Ul. Malta 2/1.

Zborovanje KPI

V nedeljo 19. marca ob 10.30 bo kandidat za senatorja na listi KPI in glavni nosilec skupine za poslansko zbornico Silvano Baccich govoril v gledališču Verdi o «demokraciji in preokretu v državi in zaupanju v KPI».

Odložena splavitev ladje

Splavitev turbinske ladje «Luigi S.» z nosilnostjo 139 tisoč ton, ki je bila določena za danes dopoldne, so odložili zaradi burje. Če bodo vremenske prilike dopustile, jo bodo splavili dopoldne ob 14.30. Ladjo bodo odpeljali v Palermo, kjer jo bodo dokončali za družbo «Sicilia», ki jo je naročila.

Avtobusni izlet v Planico

Ob priliki mednarodnih smučarskih pletov v Planici priredi SPD iz Gorice v nedeljo, 26. marca avtobusni izlet. Voznja za člane po 2000 — za nečlane po 2500 in za smučarske tečajnike po 1800 lir. Odhod avtobusa iz Gorice ob 4.15, s Travnika, skozi Podgorje in Štandrez ter preko Trbiža. Povratek preko Ljubljane, Črnega vrha in Ajdovščine. Ostale podrobnosti pri vpisu na seždu SPD v Ul. Malta 2/1, najkasneje do 23. marca.

Kino

Gorica

VERDI ob 17.00 in 22.00: «Conoscenza carnale». J. Nicolson in S. Bergen. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedan.

CORSO ob 16.45—22.00: «Quattro mosche di velluto grigio». M. Brandon in M. Farmer. Barvni kinemaskopski film, mladini pod 14. letom prepovedan.

MODERNISSIMO ob 17.00—22.00: «Il venditore di morte». G. Garko in K. Kinski. Italijanski barvni film.

CENTRALE ob 17.15—21.30: «Uomini selvaggi». W. Holden in R. O'Neal. Kinemaskopski film v barvah.

VITTORIA ob 17.15—21.30: «Il letto della sorella». B. Anderson in P. O'Scarson. Barvni film, mladini pod 18. letom prepovedan.

Tržič

AZZURRO ob 17.30: «Africa ama». Barvni dokumentarec.

EXCELSIOR ob 16.00: «Dio perdona io no». T. Hill in B. Stemmer. Barvni film.

PRINCIPE ob 17.30: «L'Etrusco uccide ancora». A. Cord in S. Eggard. Barvni film.

Nova Gorica

SOČA (Nova Gorica): «Garingo», italijanski barvni film — ob 18. in 20. SVOBODA (Šempeter): «Noč nasilja v Tamlstonu», italijanski — španski barvni film — ob 18. in 20. PRVACINA Danes zaprt.

RENCE «Nanami» — prva ljubzenska, japonski barvni film — ob 19. SEMPAS «Kop brez plena», ameriški film — ob 19.30.

DESKLE «Nicholas Philibert», francoski barvni film — ob 19.30.

KANAL «Imenovoli so jo kobilica», ameriški barvni film — ob 20.

DEŽURNA LEKARNA v Gorici Danes je ves dan in ponoči dežurna lekarna Pontoni Bassi. Raštel 26. tel. 33-49.

DEŽURNA CVETLIČARNA Jutri bo v Gorici odprta cvetličarna Gorian Renato, Ul. Garibaldi 9, tel. 26-28.

Razstave V galeriji Il Torchio U. Mameli 6, bo od 19. marca do 3. aprila razstavljal svoja dela ksilograf Maran-je iz Tržiča.

PISMA UREDNIŠTVU

Antek Terčon nam je poslal pismo, sicer ne s prošnjo za objavo, vendar ga objavljamo v celoti z nekaterimi pripombami.

Spoštovano uredništvo Primorskega dnevnika Trst! V današnji številki PD sem na zadnji strani opazil anonimni dopis nekakega bolj ali manj stalnega delegata neimenovanega prosvetnega društva. Ker se ne člančim s prirombo neposredno tiče, mi dovolite, da k ugotovitvam omenjenega delegata priponum sledeče:

1. Stališča, ki sem jih kot delegat Slovenskega prosvetnega društva «Igo Gruden» zasvoval na obnem zboru SPZ v Gorici 15. junija (in ne julija) 1969, so bila soglasno sprejeta na sejah širšega in ožjega odbora nabrežanske prosvetne organizacije.

2. Kot med delavci, tako tudi med kmeti obstaja več sindikalnih organizacij. Slovenski delavci se vključujejo v sindikate CGIL, CISL, UIL in druge manj pomembne, ki pa ni delujejo na vsedravnih ravni. Podobno so naši kmetje vključeni v Alleanza Contadini (posredno preko Kmečke zveze, ki je članica tudi SKGZ) ter v Coltivatori Diretti. Ta, za demokratični sistem, naravna opredelitev sega v prva povojna leta. V naši pokrajini sta v obeh omenjenih sindikalnih organizacijah veliki večini slovenski kmetje.

Na zadnjem obnem zboru pokrajinske organizacije Coltivatori Diretti sem na prošnjo spletenih slovenskih kmetjalcev sprejel kot se svobodno italijanski državljani kandidaturu za člana razsodišča (v katero so po statutu lahko izvoljeni tudi nekmetje, kot je to pravilo tudi za Kmečko zvezo — glej: Grbec, Stoka i. dr.). Prisotni delegati, ki so zastopali nad 1000 vključenih, so me izvolili in s tem izkazali svoje zaupanje meni osebno in ne morda kakšni politični organizaciji, saj sem prepričan, da po člani Kmečke zveze volili n. pr. Stoko niso s tem dali svojega glasu stranki, kateri omenjeni predstavnik pripada!

3. O «politični barvi» Coltivatori Diretti bi rad seznanil predvsem čitatelje, da ima omenjena organizacija skoraj monopol v «naurednih» Sovodnjah. Štandrežu in še kje drugje, kot je PD dobro znano. Ta organizacija ima nadalje še vedno v 86 od skupnih 90 ali več odborov bolniških blažajev in državi.

4. Končno se pojasnijo v zvezi z mojim priimkom: Potem ko so fašistične oblasti spremenile priimek mojemu očetu in seveda tudi njegovim družini, je moj takratni družinski glavar smatral za svojo slovensko dolžnost, da takoj ko je bilo to mogoče, vrne svojemu priimku njegovo izvorno obliko. Dekret ZVU, ki se tiče mojega priimka, nosi datum 31. decembra 1949. Zato smatram skrajno žaljivo, da se slovenski dnevnik nesramno norčuje iz pravih slovenskih priimkov, medtem ko pozablja pometati pred svojim pragom. Svetujemo Vašem cenjenemu uredništvu, da bi ne nekoliko pregledalo priimke v svoji sredi ter tiste, ki jih ostijo naši (vseh barv in otenkov) politični, gospodarski ter kulturni predstavniki.

Za prijaznost se Vam najlepše zahvaljujem

Terčon Antek

P.S. še nasvet: Ne mešajte dela na prosvetnem področju s strankarskimi interesi. ki z narodnim obrambnim delom naših marljivih prosvetarjev nimajo kaj opraviti

Terčon Antek
tudi predsednik
SPD Igo Gruden

Trst, 15. marca 1972

Pripombe uredništva:

K točki 1. — Ni važno v čigavem imenu je A. T. govoril na obnem zboru SPZ v Gorici, važno je, da je njegov vstop v italijansko vsedravno kmečko organizacijo «Coldiretti» v nasprotju s stališčem, ki ga je takrat zastopal. Polemika se tiče njega osebno, ne pa PD «Igo Gruden».

K točki 2. — Lahko bi razpravljali, ali je kmečka organizacija sindikat in pravem pomenu besede ali ne. Pa to ni najvažnejše. Organizacija slovenskih kmetov in slovenskih gospodarstvenikov pri

VEDNO VEČ DELA ZA POLICIJSKE ORGANE

DRZNA NOČNA VLOMA V TRSTU IN SESLANU

Rojakom sta prodajala ukradeno blago

Neznani vlomilci so se preteklo noč s ponarejenimi ključji splazili v stanovanje 41-letnega Dina Rebeša, v Ul. Romagna 46, in potem, ko so pobrskali po vseh predelih in omarah, izmaknili iz spalne sobe dve zapetnici, vredni približno 200 tisoč lir. Okradene je prijavil drzno tatvino komisaratu javne varnosti pri Kolonji.

Tatovi so vlomili tudi v stanovanje 51-letnega Maria Perica iz Seslana št. 12. Iz spalnice so izmaknili plastično ovinjono, v kateri je Peric hranil 350 tisoč lir. Primer preiskuje agent devinskega komisarata. Agenti osrednjega komisarata javne varnosti so včeraj aretirali dva

jugoslovanska državljana: 34-letnega Ivica Pavičiča in 19-letnega Branka Primića namreč dolžijo, da sta v bližini tržaške železnice postajali prodajala ukradeno blago.

Ponoči, med ponedeljkim in torekom so neznanci na Trgu Libertà vlomili v dva kioska, katerih lastnika sta 36-letni Giuseppe Ardito iz Ul. Pendice Scoglietto 34 ter 29-letna Anna Maria Cincupalmi por. Lagonigro iz Ul. Coroneo 29. Ze naslednje jutro, v torek, pa so policijski agenti zapazili Pavičiča in Primića, kako sta prodajala vojaškom hišice, vetrnike in drugo blago. Okradenci, ki sta utrpela skupno okrog 270 tisoč lir škodo, sta takoj spoznala blago za svoje.

DVA MESECA PRED NIXONOVIM POTOVANJEM V MOSKVO

V Washingtonu se trudijo dati videz neprizadetosti

Ni naj ne moti odnosov s Pekingom, pa čeprav ti niso Moskvi všeč
Od razgovorov v Moskvi se pričakuje kaj več kot navadno razumevanje

WASHINGTON, 17. — Osnovni vtis, ki ga ameriško glavno mesto daje sedaj, po nedavnem Nixonovem obisku Kitajske in dva meseca pred njegovim podobnim potovanjem v Sovjetsko zvezo, je napred, da bi dalo videz mirnega, zbranega, vase zaveranega mesta. Bela hiša ve, da je Moskva njeno zadnjo potezo proti Kitajski sprejela s precej odkritimi kritičnimi pripombami in da bodo zaradi tega pogajanja v Moskvi, ki bodo že tako in tako zapletena in konkretna, dosledno s tem še bolj naporna, njihov rezultat pa se bolj negotov. Z druge strani pa se v Washingtonu močno trudijo, da bi niti malo ne krenili s poti, ki so jo ubrali glede Pekinga.

Tako se tolači tudi naglica, s katero je Washington predložil prvi sestanek ameriškega in kitajskega veleposlanika v Parizu, torej v glavnem mestu zavezniške dežele, ki je bila določena, da tudi nadalje igra vlogo države posrednice v ameriško-kitajskem dvogovoru. Čeprav se trdi, da je kitajski strani bilo prvo srečanje najbolj potrebno, kar da se kaže tudi v njegovi naklonjenosti, da se o tem srečanju veliko govori, je res, da je pobuda za to srečanje prišla iz Washingtona, ameriški veleposlanik pa se je od svojega kitajskega partnerja poslovil z besedami: »Moji dragi prijatelji.«

Odšel se morejo pričakovati tudi drugi izrazi oklepnice ameriško-kitajske izmenjave inenaj. Za pariskim se po ponovno vzpostavili tudi tradicionalni varšavski dialog, ki ima za seboj že bogato zgodovino kot doslej edina diplomatska zveza med Kitajsko in Ameriko. Možni pa so tudi drugi stiki. Kar pa se tiče dogovora o občasnem pošiljanju visokega odposlanca v Peking, je javna tajnost, da ima dr. Kissinger popoln nadzor nad vsa dejavnostjo glede Kitajske in da bo on tisti, ki bo vsaj enkrat pred predsedniškimi volitvami obiskal Čuenlaja, ki s svoje strani drži zvezo z Washingtonom pod svojim osebnim nadzorstvom.

O tem, da bi namesto Kissingerja poteval na Kitajsko državni sekretar Rogers, se govori le kot o neki možnosti v primeru, če bi se kje kaj zataknilo, kajti Rogers je res formalno pomembnejša osebnost, ker je član vlade, javna tajnost pa je, da je dr. Kissinger predsednik svetovalec za nacionalno varnost, tista osebnost, katerega poslanstvo se posveča največja pozornost, tako doma, v ZDA, kot tudi drugod po svetu. Znan humorist Art Buchwald je nedavno »zgodil« Rogersa s kratkim napisom, v katerem ameriški poročevalci, ki so spremljali Nixona, začudeno vprašajo uradno osebo, kdo je si volil gospod v neposredni bližini predsednika na pekinškem letališču. Ko jim je bilo rečeno, da je to Rogers in da predstavlja State departement, vprašajo: »Kaj je to... State departement?«

Za »mirnim izrazom«, s katerim Nixonova administracija nadaljuje dialog s Kitajsko, ni težko opaziti določeno taktiko pred moskovskim vrhunskim sestankom. Ta sestanek se vnaprej ocenjuje kot izredno delikaten in težak, posebno ker se od njega ne pričakuje le neke splošne deklaracije, pa čeprav bi ta bila politično zanimiva, pač pa vsaj eden ali dva neposredna sporazuma s področja strateskega tekovanja. Na tem področju je Sovjetska zveza vojaško popolnoma enakovredna, po mnenju nekaterih pa ima celo prednost pred ZDA.

Ta prednost, kolikor dejansko obstaja, se jemlje v postev kot faktor, zaradi katerega ZDA se ne bo prevzel preplah, kajti če je res, da govori o potrebi krepitve nekkih panog strateske oborožitve, je tudi res, da državni tajnik za obrambo gradi že »strategijo sed-

mega desetletja» po načelu »sile, ki je realistično dovolj močna«, namesto »sile, ki bi bila večja od sile nasprotnika« ali celo »popolne enakosti«. Toda ameriška stran je v moskovskih razgovorih zato prisiljena, izkoristiti kot sredstvo za pritisk politične in ekonomske, ne pa vojaške elemente. Zato je važno, da se trdno drži svojih novih zvez s Kitajsko, ki toliko vzemirajo Sovjetsko zvezo.

Čas bi že bil zvedeti, kakšno vlogo bo po vsem tem imela politična napetost v Zahodni Nemčiji. Bundestag mora izglasovati ratifikacijo sporazuma s Sovjetsko zvezo in Poljsko približno prav v času, ko bo Nixon poteval v Moskvo, Sovjetska vztrajnost za

radi nevarnosti, da ti dogovori ne bodo ratificirani, je tu znana. Tisk je v zadnjih dneh opozarjal Nemce, da bi razveljavitev tozadevnega Brandtovega diplomatskega uspeha kolo zgodovine vsaj ustavilo, ni pa nemogoče, da bi to privedlo tudi do klasične hladne vojne. Če ne bo ratifikacije, ne bo niti berlinskega sporazuma, ne bo nadalje evropske konference o varnosti in, končno, ne bo niti pogajanj o hkratnem sorazmernem umiku vojaških sil iz srednje Evrope.

Ponovno se dobi vtis, da so te pripombe namenjene zahodnonemški opoziciji, pa čeprav ni videti, J. GUSTINCIČ

(Nadaljevanje na 6. strani)

PODATKI, KI NAM POSREDNO VELIKO POVEDO

V Sov. zvezi ima ženska izredno pomembno vlogo

Na žensko odpade 51 odst. vseh produktivnih sil v deželi
Najvišji odstotek ženske delovne sile je v zdravstvu

MOSKVA, 17. — Nekaj nepojasnjen biološki zakon ureja, da je v tako imenovanem mladem narodu vedno nekaj več žensk kot moških. Gre kvečjemu za podlgi odtotek, vendar menijo, da je ena izmed značilnosti tako imenovanih mladih narodov tudi ta. Morda ta biološki zakon dene ne velja več, ker človek z raznimi kontracepcijskimi sredstvi ter z drugimi pripomočki za kontrolo rojstva in na načrtovanje družine odločno vpliva na to, toda tako je bilo do pred nedavnim, do pred kakim desetletjem. V Sovjetski zvezi pa je od odstotek žensk precej nad tem povprečjem, vendar pa ne zaradi tega, ker bi tu igral svojo vlogo neki biološki zakon, pač pa je v SZ žensk več zato, kar je v času vojne padlo razmeroma več moških kot žensk, saj je ob koncu vojne bilo v Sovjetski zvezi okoli 15 milijonov več žensk kot moških. Pozneje se je ta ogromna razlika ublažila, toda kljub temu je v Sovjetski zvezi danes na 245 milijonov prebivalcev kar 131,4 milijona žensk, to se pravi, da je žensk nič manj kot 53,9 odst. prebivalstva, da je torej najmanj za dva odstotka več žensk kot v najboljši »mladem« narodu. Ustavimo se pri nekaterih številkih, ki nam bodo vsaj posredno pokazale položaj ženske v Sovjetski zvezi.

Kar 45,7 milijona sovjetskih žensk dela. To se pravi, da so v delovnem razmerju, pa naj gre za delavke v tovarnah, v sovjeh ali kolhozih ali pa kot profesorice, zdravnice, bolničarke, uradnice ali funkcionarke. Na ženske odpade v SZ kar 51 odstotkov vsega aktivnega prebivalstva, to se pravi, da je v Sovjetski zvezi več žensk kot moških, ki so v delovnem razmerju, ki torej ustvarjajo. Seveda gre nekaj odstotkov tega na račun že prej omenjene velike razlike med moškimi in ženskimi prebivalstvom v Sovjetski zvezi, kar 48 odstotkov sovjetskih delavcev in tehnikov je ženskega spola. V državi in javni upravi nasploh, v zadrugah in socialnih organizacijah pa zavzemajo ženske 71 odstotkov mest. Še višji je ta odstotek — 72 odst. — med učnim osebjem. Med znanstveniki pa je procent žensk nekoliko nižji, »komaj« 47 odstotkov. Besedo komaj smo dali med navednice, kajti če bi hoteli napraviti majhno primerjavo na tem področju pri nas in na Za-

vodu nasploh, bi uvideli, da je položaj ženske pri nas glede tega zelo žalosten.

V trgovski panogi je odstotek žensk še višji kot na področju solstva. Tu je kar 75 odstotkov trgovskega osebja ženskega spola. To je razumljivo, kajti marsikatera trgovina raje sprejme v službo žensko kot moškega. Najvišji odstotek pa ima ženska v sovjetskem zdravstvu. Žal nam agencija »Novosti«, od koder povzemamo te podatke, ne posreduje neposrednih podatkov o številnem razmerju med zdravniki in zdravnicami, toda »zdravstvenega osebja« ženskega spola je v SZ kar 85 odstotkov. To nam pove, da je v tem številu veliko bolničark in drugega strokovnega osebja, pri tem mislimo n.p. na laborantke, toda prav gotovo je tu tudi zelo veliko zdravnic, saj je znano, da je v Sovjetski zvezi veliko zdravnic, nekateri trdijo celo več kot zdravnikov.

Ne glede na to, da bi bili zanimivi tudi podatki o tem, koliko visokih in celo najvišjih položajev zavzema v Sovjetski zvezi ženska,

se bomo omejili le na nekaj drugih bolj splošnih podatkov, ki nam povedo, da je od 14 milijonov in pol članov KP SZ nekaj nad 3 milijone žensk, v vrhovnem sovjetskem zvezu, ki je bil izvoljen 1970, pa je 463 žensk, kar je 31 odstotkov vseh članov tega vrhovnega vodstva komunistične partije v Sovjetski zvezi. Od 4.580.000 visokolevci jih odpade nad dva milijona na ženske, od 4.380.000 gojenecv raznih tehničnih sol in zavodov jih odpade 2.200.000 na ženske. V Sovjetski zvezi je nad 9 milijonov žensk, ki imajo univerzitetno izobrazbo. Znanstvenic je v Sovjetski zvezi 350.000, od teh jih ima 130 svojo stoliclo na univerzi, 11.600 žensk pa na univerzi poučuje.

Ženska uživa v Sovjetski zvezi popolno značito tudi kot mati. V porodnišnicah, v bolnišnicah za otroke, v ginekoloških ambulantah ter na pediatričnih klinikah in poliklinikah deluje 37.400 ginekologov, 72.000 pediaterov in 82.000 zdravstvenih asistentov, porodnicam pa je vrhu tega na razpolago še 185 tisoč babic.

LANSKI UVOZ ŽIVINE SKOZI NAŠO DEŽELO

Nad dva milijona glav po železnici

Italijansko tržišče je v lanskem letu uvozilo po železnici skoraj 2 milijona 733 glav živine. Skozi Trbiž, Gorico in Opčine je blago pripeljal skoraj 65.000 železniških vagonov, in sicer iz številnih zalednih držav, predvsem iz sosednje Jugoslavije. V primerjavi z letom 1970 se je uvoz živine skozi Furlanijo-Juljsko krajino lani povečal za 877.334 glav. Posamezne zaledne dežele pa so prispevale k temu prometu z naslednjimi deleži:

Jugoslavija 30.561 vagonov in 1.438.239 glav živine (814.026 glav več kakor v letu 1970); Poljska 21.218 vagonov in 292.467 glav (13.496 več); Romunija 6.485 vagonov in 256.362 glav (67.451 več);

Avstrija 3.401 vagon in 52.338 glav (4.375 manj); Bolgarija 443 vagonov in 23.491 glav (5.442 več); Madžarska 1.289 vagonov in 21.266 glav (8.019 več); Češkoslovaška 1.273 vagonov in 15.787 glav (13 tisoč 787 manj); Nizozemska 29 vagonov in 518 glav (697 manj); Danska 13 vagonov in 189 glav (142 več) in Zahodna Nemčija 9 vagonov in 136 glav (103 glav več kakor v letu 1970).

Najvažnejši mejni prehod v tem pogledu so Opčine, koder je lani prišlo v Italijo 37.540 vagonov z 1.716.857 repi živine; drugo mesto pripada Trbižu s 26.397 vagoni in 368.287 repi; na tretjem mestu je gorški prehod s 784 vagoni in 15.589 repi živine.

bolje za nas!»

»Kdo ve, gospod general. Morda bo čez mesec dni že general, če se bo dvignil tako kot Novljan, ki se je v nekaj tednih povzpelo od polkovnika do generala. Tam imajo svojo logiko. Ni tako, kot je z menoj, ki sem že nekaj let major...«

»Pustiva to, kaj ste vi. Tu je vmes vaša krivda. Ti ljudje v vsem pretiravajo, če jih prime. Sicer pa — kaj me briga! Povejte mi, kaj veste o tem človeku!«

»Izvirja iz delavske družine, ima veliko maturo in višjo železniško prometno šolo v Beogradu. Je odlično ocenjen rezervni oficir stare jugoslovanske vojske, predvojni komunist, proti Italijanom se je boril na Dolenjskem, proti nam pa na Štajerskem. Na Štajerskem so ga našli nekajkrat skušali spraviti s sveta, pa jim je vedno spodletelo. Obdaja se z domačini in s svojimi ljudmi. Nezaupljiv je in previden.«

»Ni neumen! To delamo vsi poveljujoči! Čudno, da se ne obdaja še s sorodniki!«

Wolf je nadaljeval: »Tu piše, da je inteligenten, bister človek, na videz lačen, toda premišljen in v kritičnih trenutkih odločen. On je tisti, ki je spravi grbastega Miha s položaja in z njim vred tudi nekatero druge, ki so mu bili naklonjeni oziroma so mu nasedali. Poročilo dalje pravi, da je nenehno menjal položaj štaba, tako da so ga enkrat samkrat iznenadili bombardirji, ki pa so na žalost zgrešili natanko označeni cilj. Nadalje: zelo so mu priljubljeni minerski vodi in udarne skupine. Je kombinator v napadu, rad useka z boka in pošlje kaj za hrbet. Izgiba se spopadov tam, kjer ne vidi uspeha, je naštevati Wolf.«

»Zanimajo me še šibke točke, ne samo hvala, major,« ga je nekam nestrno prekinil general. »Ali je morda ženskar? Pijane? Ali vsaj kaj podobnega, kar bi se dalo s pridom izrabiti?«

»Nič takega. Morda bi vas zanimalo, da je bil v dijaških letih ministrant in da ima posebno nagnjenje do kulturniške dejavnosti. Rad ima petje, godbe in podobno.«

»Ministrant? To je vedno zanimivo pri komunistu. Da,

CIKLAMAT PREPOVEDAN, SAHARIN NEVAREN...

Sladilo «monellin» tritisočkrat slajše od sladkorja

Dva ameriška znanstvenika sta ga dobila v neki rdeči jagodi, ki divja raste v zahodni Afriki

Pred dvema letoma je ameriška »zvezna uprava za kontrolo prehranbenega blaga in drog« prepovedala uporabo ciklamata, zato se je industrija dietetičnih prehranbenih artiklov lotila iskanja novih nizokaloričnih sladil, ki naj bi zamenjala ciklamate. V zadnjem času pa je prišel na črno listo tudi saharin, češ da povzroča rak. Ker je na svetu vedno več ljudi, ki ne smejo uživati prirodnega sladkorja zaradi sladkorne bolezni in ker je tudi vedno več ljudi, ki si pomagajo z umetnimi sladili, n.p. tudi s saharinom, ker da sladkor »prevrača« rdečo, so se z vso vneto lotili iskanja kakega drugega sladila, ki naj bi zamenjal prepovedani ciklamat in za sedaj le osumljeni saharin. Zato so v nekaterih krogih v ZDA z navdušenjem sprejeli vest, ki je prispela s pensilvanskega vseučilišča, kjer je skupini znanstvenikov uspelo iz nekega divjega sadeža dobiti prirodno nizokalorično sladilo, ki je s 3.000-krat slajše od sladkorja. Divji sadež, o katerem je govor, raste v tropski zahodni Afriki.

Divji sadež, ki ga v Afriki imenujejo »rdeča divja jagoda«, ponekod pa tudi »blagodejna jagoda« in raste v grozdih kot na primer naše robidnice, je drugi za hodoafriški plod, ki ga proučujejo kot surovino za pridobivanje novega sladila. Pred tem so proučevali drugo podobno rastlino, ki obrodil prav tako drobne okrogle jagode, vendar kaže, da tista rastlina ni dala zadovoljnih rezultatov.

»Rdeče divje jagode«, o katerih je govor, so brez okusa, toda vse, kar damo po njih v usta, je sladko. Nova, druga »rdeča jagoda« pa je po okusu izrazito sladka, okus po sladkem nam ostane v ustih tudi potem, ko smo jo zaužili. In prav ta »zaostala« sladkoba je navedla dr. Roberta Cagana s pensilvanskega vseučilišča, da se je začel podrobneje zanimati za sadež. Zbral je nekaj grozdov, ki mu jih je poslal neki prijatelj, in se odločil jih analizirati, ali bi jih mogoč uporabliti kot surovino za pridobivanje sladila. K sodelovanju je povabil dr. Jamesa Morrisa, ki naj bi izoliral tvarino, ki daje temu sadežu sladkor oziroma sladokokus. Leto dni je dr. James Morris delal na tem in končno mu je uspelo izolirati bel pra-

šek, ki so mu nadeli ime »monellin«. Ta prašel je tako sladke, da je za 3.000-krat slajši od povprečnega sladkorja.

Pretekle dni je dr. Robert Cagan rekel med drugim tole: »Dosele ni bilo znano, da more tudi beljakovina povzročiti sladokokus.« Omenjena raziskovalca skusa sada sedaj odkriti, kako ta snov povzroča na jeziku in na drugih ustnih čutilih sladke okus in kolikšno je to delovanje različno od ustreznega delovanja, ki ga v ustih povzroča sladkor. V zvezi z možnostjo, da bi »monellin« nadomestil sladkor, je Cagan izjavil, da bo nadaljnja raziskovanja v tej smeri prepuštil industriji.

Rina Ladavaz - Di Piero med dvema svojima intarzijama

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Dogodivščina, iz katere boste potegnili zelo koristne zaključke. Veder večer v prijetni družbi.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Lahko se lotite tveganega posla le v primeru, če se povsem zanesete na sodelavce. Obisk, ki ga boste veselili.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Izpolnila se bo vaša davna želja. Se enkrat dobro premislite, koiko resničnih prijateljev imate.

RAK (od 22.6. do 22.7.) V nekem polomu boste rešili vse, kar se bo rešiti dalo. Ne bojte se resnice.

LEV (od 23.7. do 23.8.) Silno vam bo prevzela lepota kraljev, ki jih

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

RINA LADAVAZ-DI PIERO RAZSTAVLJA V «ROSSONI»

Rina Ladavaz - Di Piero se te dni prvič predstavlja javnosti z osebno razstavo. Sedanja njena razstava v galeriji Rossoni pa ni navadna razstava, ena tistih, ki se vrstijo skozi vse leto v tej središčni in prometni pasaži. Podoba, ki jih je Rina Ladavaz - Di Piero razobesila občinstvu na ogled, niso, kot bi se ob bežnem pogledu zdelo, ukvirjene slike v najrazličnejših odtenkih rjave barve, pač pa so to intarzijske, se pravi v lesu obdelani motivi, boljše iz turnirjev izrezani in zlepljeni liki, ki dajejo videz tega, kar hoče slikarka, kar hoče umetnica prikazati. Gre za les v najrazličnejših barvnih odtenkih, gre za les z vsemi njegovimi žilami, gre tudi za korenine lesa, kar vse pride umetnici prav, da z lepljenjem in kombiniranjem ustvarja podobo, ki jo hoče ustvariti, pač v tehniki intarzijske.

V Trstu smo doslej imeli le eno umetnico, ki se je ukvarjala z intarzijsko. Je to Emanuela Marassi, ki se je doslej močno uveljavila. Sedaj je dobila Marassijeva družica, kar pomeni, da se nam pojavlja v Trstu nova umetnica, nova ustvarjalca, ki je ubrala pot intarzijske. Takoj v začetku se upamo reči, da kaže umetnica veliko nadarjenost, velik talent.

Rina Ladavaz - Di Piero se je slikarsko izpopolnjevala pri prof. Delmonteju, po katerem ohranja tudi lubezen do tega, da posveča pozornost podrobnostim, posameznostim, ki pa nespiljivo poudarjajo celovitost zasnov, pa naj gre za pokrajino, ali tihožitje, za triptih o svetlobi, ali za človeški lik.

V svojih delih mlada umetnica dosega naravnost slikarsko barvitost. Tako na primer v odličnem delu, ki nam prikazuje razvejano hribovsko pokrajino. Ta se nam na prvi pogled zdi kot nekakšna varljiva igra plet, s katerimi se podajajo obrisi, ki naj ponazorijo jedensko - zimsko nastrojenje.

Namen intarzijske, ki jih izdeluje Rina Ladavaz - Di Piero, torej ni, kot po navadi, v njihovi dekorativni namembnosti za dopolnjevanje notranje opreme stanovanj. Se daleč ne. Mlada umetnica skuša dati tem svojim delom tisto samostojnost, ki jo morajo imeti slike, če hočejo biti slike, če hočejo biti umetnine. Končno pa bi mogli gleda tega reči tudi to, da so to le neke vrste kolaži iz barvnih furnirjev, katerih svojskost umetnica likovno izkorišča.

Do količine dovršenosti pa se

umetnica v izboranju teh izrazil pouzpine, moremo spoznati v izreku po znani Leonardovi sliki povzete gole lepote, katere polt je tu prepriljivo prosjana, plapolajoča tkovina po voljno mehka.

Milko Bambi

FILMSKI

KROŽKI V TRSTU

Grozljivka in «Black Panther» v Cappelli

La Cappella Underground (Ulica Franca 17) oznanja dva filma izven abonmaja. Danes, s soboto 18. marca ob 18. in 21. uri, je na spored ameriški film «La scala di Satana» (Seven Footprints to Satan), 1929). Režiral ga je veliki danski režiser Benjamin Christensen, ki je slaven predvsem zaradi filma «La stregoneria attraverso i secoli». «La scala di Satana» je zadnja grozljivka nemega obdobja filmske umetnosti. V prihodnjih mesecih bo Cappella nadaljevala ta ciklus fantastičnega filma, ki se je začel lani.

V torek 21. in v sredo 22. t.m. ob 19. in 21. uri pa bo na spored premiera filma «Afferro il tempo» (Seize the Time, 1970) italijanskega režiserja Antonella Branca. Film, v katerem nastopa Brenda and Puppet Theatre in Kathleen Gleeber, je proizvedla stranka «Black Panthers».

S. G.

V zvezi

s prihodnjimi volitvami

KIMP, 17. — Med bližnjo volilno kampanjo bodo ob navzočnosti oblasti ter demokrščanskih kandidatov izročili v Rimu svojemu namenu pred novih katoliških cerkva, nadaljnjih pet pa bodo začeli graditi. Po tem, kar poroča agencija Relazioni Religiose, bodo pri teh proslavah navzoči številni sedanji parlamentarci ter kandidati «katoliških» strank in strank, ki so proti razporokli.

Kakor poroča agencija Relazioni religiose je vlada Saudove Arabije krila stroške za razširitev mošeje ali — Haram v Mekki. Stroški so znašali nad 155 milijonov dolarjev, torej okoli 90 milijard lir. Ob mošeji je tudi zdravstvena postaja ali tako imenovana karantena, ki je stala 3 milijone 300 tisoč dolarjev. Sprejeti more do 2.500 oseb.

PREJELI SMO

NUOVA GENERAZIONE. Quindici-nale della federazione giovanile comunista italiana, Roma, 11-12. 1971.

LA VILLE D'AOSTE. Organe des sections de l'Union valdotaine de la Ville d'Aoste. Num. 1, 19 février 1972.

HOROSKOP

boste obiskali. Izboljšanje družinskih odnosov.

DEVICA (od 24.8. do 22.9.) Spremembe v delovni zmožnosti so odvisne od vašega telesnega počutja. Manjše čustveno razčaravanje.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Dvignite boste glas, branec pravico. Veselo svidenje z ljubljeno osebo po daljši odsotnosti.

SKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) V delu boste bolj uspešni kot kdaj-

koli prej. Odločno obsodite neko umazano natolevanje.

STRELEC (od 22.11. do 21.12.) Vrtili se boste domov obogateni z novimi izkušnjami. Ne verjete slepo nekemu prijatelju.

KOZOROG (od 22.12. do 20.1.) Varčujte z napori. Razkrinkali boste nekega tekmeča. Vrnite denar, ki ste si ga izposodili.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Pravočasno se boste ovedli in preprečili neko nepošteno dejanje. Okrepite svoje živce.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Če delate na znanstvenem področju, vam je danes zagotovljen uspeh. Posvetite se svojemu družini.

STONE SVETINA

338. UKANA

TRETJA KNJIGA

General je dvignil obrv in ga ostro pogledal, kot bi slutil, kaj se v njem dogaja.

»Ni oblasti brez moči in ni nasilja brez okrutnosti. Okrutnost pa je vršina, brez katere ni veličine. Zda, ko nam gre za biti ali ne biti, se moramo tega zavedati vsi, ne samo eni. V tem duhu bom dal navodila enotam, ki bodo šle v napad, in vi mi boste pomagali. Vaš slovar za umirjenje vesti je čudoviti.«

»Kakor želite, gospod general! Tudi besede so orožje, včasih mnogo močnejše od granat.«

Naslednji dan ob določeni uri je stal major Wolf s svojimi poročili, analizami in podatki o korpusnih voditeljih pred generalom.

»Saj razumete, major, da je treba temeljito poznati nasprotnika, zato me zanima zlasti novi korpusni komandant. Kdo je, kakšen je, kaj menite vi o njem in drugo,« je dejal general in ponudil Wolfu stol.

»Skušal sem naše podatke spraviti v sklad s tem, kar smo dobili iz Maribora. Sedaj vodi korpus podpolkovnik Borštnar, po rodu Dolenjec. Prišel pa je iz Štajerske. Tam je bil komisar in nato komandant četrte operativne cone.«

»Podpolkovnik, pravite,« se je namrdnil general. »Po činu sodeč, prisojajo temu ozemlju čedalje manjšo pomembnost. Od generala Novljana so združili na podpolkovnika. No, še

to je šibka točka. Tudi jaz sem bil ministrant. Duh po kadilu, zlato monštranc in zamaknenost v veličastno in nerazumljivo dogajanje — to včasih celo mene napravi šibkega in sentimentalnega in me spominja na boga. Pa prometnik da je, pravite? V tem poklicu dobe ljudje nehoti občutek, da oben vlak ne more speljati brez njihove volje in da bi se svet zavozlal, če ne bi bilo njihovih vozniških redov. Prav radoveden sem, kako bo odpiral signale mojim esesovskim bataljonom in Küblerjevim enotam. Pomilujem ga, čeprav sta čas in narava na njegovi strani.«

»O tem ne dvomim. Če se mu bo obsesilo za vrat pet generalov s petinsedemdeset tisoč vojak, mu verjetno ne bo lahko.«

»Dobro, gospod major. Pustite mi te papirje, da jih ponoči proučim. Ljudje, ki imajo kaj v glavi in ki se dvignejo iz ljudskih nižav, znajo biti nevarni. Ne bom jih podcenjeval.«

»Večino štaba poznate že iz bojev s štirinajsto divizijo. Ti ljudje so zdaj tu.«

»Kolikar nas niso spoznali tedaj, nas bodo zagotovo tukaj! Pa lahko noč major! Glejte, da boste, preden začnemo, temeljito počistili mesto in napravili čistko tudi med našimi prijatelji!«

»Ze jutri se bo začelo, gospod general!«

2

V kotu umazano sive jetniške stavbe, ki je v obliki četverkotnika obdajala betonsko dvorišče, so stale vislice. Ob njih je ležala vrva, zvita kot kača. Z vseh štirih strani so na betonsko ploščad strmela zamrežena okna, zarjavela in zlizana od vlage in otopelosti žalosti. Iz velikanske betonske kletke so držala ena sama težka, v tečajih razmajana vrata, pred katerimi je stal stražar. Na betonsko ploščad se je iz poslopja usula skupina oficirjev v nemških in domobrskih uniformah. Kot bi šli pred oltar, so s slovesnim korakom stopili do vislice.

V SLALOMU NA TEKMOVANJU «3-TRE»

G. Thöni poslabšal svoj položaj za SP

MADONNA DI CAMPIGLIO, 17. — Na smučarskem tekmovanju 43-letni G. Thöni, njegov bratranec Gustav se je uvrstil na osmo mesto, tretji italijanski smučar Schmalz pa je osvojil drugo mesto. Na lestevnosti za svetovni pokal je prevzel vodstvo Jean Noel Augert, medtem ko je Duillard zbrljal s štiri točkami zaostanka na drugo mesto. Vse možnosti za osvojitve svetovnega pokala pa si je dokončno zapravil Gustav Thöni.

Lestvica slaloma:

1. Roland Thöni (It.)	104'07"
2. Alain Penz (Fr.)	105'66"
3. Bachleda (Pol.)	105'77"
4. Augert (Fr.)	105'80"
5. Brugmann (Švi.)	106'14"
6. Schmalz (It.)	106'30"
7. Tresch (Švi.)	106'94"
8. G. Thöni (It.)	107'07"
9. Zwilling (Av.)	107'08"
10. Roesti (Švi.)	107'24"

Lestvica za svetovni pokal: Augert 125, Duillard 120, Russi in Thöni 114, Bachleda 105, Brugmann 104.

Forni di Sopra, 17. — Na italijanskem prvenstvu v smučarskih tekih bo jutri na sporedu štafeta 4x10 km. Prvenstvo se bo zaključilo v nedeljo s tekom na 50 km.

Fra Loup, 17. — V slalomu, veljavem za ženski svetovni pokal, je v Pra Laup zmagala Francozinja Daniele Debernard pred Nemkama Beberom in Mittermaierjevo. Na lestvici za svetovni pokal vodi Francozinja Britta Lafforgue (75 točk) pred Macchiello in Steurero (70), četrta je Britta Mittermaier (66), peta pa Daniele Debernard (62).

Lestvica slaloma:

1. Debernard 87'36"
2. Behr 87'54"
3. Mittermaier 87'62"
4. Steurer 88'05"
5. Roiland 88'03"

MILAN, 17. — Veliko zanimanje vladaja za jutrišnje koledarsko dirko Milan - Sanremo, ki je bila nekdanja prva večja dirka sezone, zdaj pa je v nekaj letih na sporedu po več etapah in cestnih dirkah. 63. klasična dirka pa bo tokrat neke vrste poletniška prvenstvo, kjer bo koledarska profesionalna elita pokazala, česa je zmožna. Proga je dolga 288 km, posejana z nenehnimi vzponi. Najlažji, ki je že večkrat odločil o zmagovalcu, pa je le sedem km pred ciljem.

Na večeršnjem porazu Merckxa na dirki od Pariza do Nice so predvidevanja o dokončnem zmagovalcu postala bolj zapletena. Brez dvoma pa imajo tudi tokrat največ možnosti za uspeh tujci, predvsem Belgijci De Vlaeminck, Verbeke (pa tudi van der Merckx). Med Italijani so močni zmagovalci Zilioli, Bitossi, Motta in Giomondi.

Italijanska televizija bo prenašala ob 15. uri na prvem sporedu zadnjih 40 km dirke.

FIRENZE, 17. — Med največjimi italijanskimi odbojgarskimi kluboma Ruiniem iz Firenc in Paninijem iz Modene se je vnel hud spor. Trenutno vodi na lestvici O lige Ruini z dvema točkama prednosti pred moštvom iz Modene, danes pa bo med obema šeststerkami neposredno srečanje v Modeni. Z zmago bi Ruini osvojil že petič naslov državnega prvaka, v nasprotnem primeru pa bi morali odigrati še eno srečanje v Rimu. Spor pa je nastal zato, ker je vodstvo Paninija izjavilo, da ne bo dalo vstopnic na razpolago florentinskim navijačem.

Človek bi jim še mešal štrne, če se med množico aretiranih ne bi našel omahljivci, ki ga je izdal. In še tega ne bi bilo, če bi bili prepustili preiskavo površneje. Tako pa so šli od sledi k sledi, od človeka k človeku, dokler se niso ustavili pri imenu Lea.

Pravzaprav se je Wolfu zdelo zamalo, da ga je zavohal Abwehr in ne njegovi ljudje in da so leči šele na generalov nagolopni v akcijo. Smešno, kako se je ujel! To je bil predragocen agent, da bi se smel pojaviti v notosu učne partije sekretarke, ki lahko vsako uro postane plen nasprotnika. S tem notesom je tisti, ki ga je imel v rokah, ravnal prav dristantsko. Vsi skupaj, na tej ali oni strani, delamo z dristantskimi ljudmi, ki so nenadomestljivi, kot svinja z mehonom. Njegovi ljudje so ga zmrčarili, da ni bil ne živ ne mrtve, pa niso ničesar iztisnili iz njega, ne oni ne njihov šef. Na daljine mrcvarjenje jim je strogo prepovedal.

Potem ga je zasliševal sam. Vedel je, da je imel pomočnike, in iskal je nadaljenke zveze. Njemu, Wolfu, je povedal več, kot navadno povedo jetniki. Povedal mu je kopico imen, ko pa so tiste ljudi iskali, so kmalu ugotovili, da so v hosti pa že davno mrtvi. Nekaj pa jih je bilo iz najzgodnej belega vodstva, ki so živeli zunaj politike, globoko v zaledju, dajali iz svojih skrivališč povelja in čakali.

Wolf ga je občuoval. Ta profesionalni policaj je tako inteligenten in premeten, da ni mogel najti mrtvega kota, od koder bi se mu bil lahko približal. Povsem jim je zameglil predskavo, saj so njegove izjave dale povod, da so lahko osupnili kot anglofile mnoge pomembne ljudi iz domobranskega vodstva. Zaman je prigovarjal generalu, naj ga pustijo na kakšni višjeji vlogi, iz njega ali naj ga zamenjajo za kakšnega višjega podatelja, ki je padel v partizansko ujetništvo. Toda pritisk domobranskega vodstva je bil tako silovit, da bi bil Kante izidilni že v ječi, če ga ne bi bil zaščitil general. Učiti pričo samote! To je geslo vseh slabotnih, se vzpenjajo kvišku. Domobranske visoke živine so stultile, ko so jim lahko škodili. Wolf se je bil pogovoril z njim kot s sebi enakim. Ni ga spraševal, s katerimi vosovci in voditelji

AMATERSKA NOGOMETNA PRVENSTVA

Juventina k Vesni po rešilne točke?

2. AMATERSKA LIGA
VESNA — JUVENTINA
Po zmagi nad Libertasom bo Vesna tokrat sprejela v goste štrandško Juventino, ki se še vedno bori za obstoj v ligi. Po dveh zaporednih zmagah so Križani odlično razpoloženi in tudi tokrat jim ne bi smel uiti uspeh. Zaradi svojega dobrega položaja na lestvici bo Vesna morda pomladila moštvo in dala Juventini vsaj nekaj upanja na zmago.

ZARJA — CMM
Zarja bo igrala doma proti močni ekipi CMM. Bavozi so na domačih tleh okusili le dvakrat poraz in me-nimo, da bi morali v nedeljo odnesti

3. AMATERSKA LIGA
Skupina N
BAR VENETO — PRIMOREC
Trebenci bodo gostovali pri pred-zadnjemu na lestvici. Nedeljski nasprotnik Primorca je le enkrat zmagal, dvakrat pa izenačil: že ta dva podatka jasno kažejo, koliko velja Bar Veneto. Zmaga ne bi smela uiti Primorcu, ki pa ne sme podcenjevati nasprotnika.

Skupina O
OLIMPIJA — DE MACORI
Olimpija mora v nedeljo zmagati predvsem zaradi prestiža, saj je De Macori na drugem mestu na lestvici. Tako je izjavil igralec Olimpije Bruno Metelko, ki se je dodal, da so bili njegovi slabi nastopi v preteklih srečanjih le sad utrujenosti. V nedeljo pa bo skušal na sredini igrišča zaigrati kar najbolje.

PRIMORJE — LIB. BARKOVJE
Mladi napadalec Primorja Rustja je prepričan v zmago v nedeljskem srečanju, saj je celotno moštvo v odlični formi. Prvenstvo se bliža h koncu in to srečanje bo skupno z nastopom proti Libertasu s Proseka ne-dvomno odločilnega pomena za osvojitve prvega mesta.

Ostali pari — skupina N: Roiane-se — Giarizello, Viani — Devin. Liber-tas — S. Marco — Portuale. ACEGAT — CMM B.
Skupina O: Libertas Prosek — COOP, Esperia — Libertas Rocol, India — Virtus; počiva Union.

4. AMATERSKA LIGA
VESNA — JUVENTINA
Po zmagi nad Libertasom bo Vesna tokrat sprejela v goste štrandško Juventino, ki se še vedno bori za obstoj v ligi. Po dveh zaporednih zmagah so Križani odlično razpoloženi in tudi tokrat jim ne bi smel uiti uspeh. Zaradi svojega dobrega položaja na lestvici bo Vesna morda pomladila moštvo in dala Juventini vsaj nekaj upanja na zmago.

ZARJA — CMM
Zarja bo igrala doma proti močni ekipi CMM. Bavozi so na domačih tleh okusili le dvakrat poraz in me-nimo, da bi morali v nedeljo odnesti

Štirje slovenski igralci v Milanu

Danes in jutri bodo na namizno-teniškem državnem turnirju v Mila-nu nastopili kar štirje slovenski tekmovalci. Tej številni udeležbi so dali povod predvsem uspehi, ki so jih v zadnjem času dosegli mladi Nabrežniki.

Najmlajši slovenski tekmovalci je namrečjanj Radovič, ki je z zmago na državnem turnirju v Vidmu potrdil svojo odlično formo. Radovič sicer nima možnosti, da bi zasedel prvo mesto, kar se bo milanskega turnirja udeležilo res veliko število igralcev, vendar se bo nedvomno uvrstil visoko.

Med mladinci bo nastopil Fabjan, ki nima večjih možnosti. Mladi Nabrežinec pa se bo lahko odrezal

Osvobodilne fronte je sodeloval, ker je vedel, da ljudje nje-govega kova ne izdajajo skrivnosti, da se zanje izogniti. Na-redil se je bil, kot da verjame njegovim navedbam o zvezah z ljudmi, ki jih je omenjal kot sodelavce. Wolfo so zanimali drugi. Kante mu je mnogo govoril tudi o šefu, da vzdržuje zveze s tistimi, ki se navezujejo na Anglee, z Rimom in papežem. Pogovarjala sta se brez zapiskanja. Vedel je, da to, kar mu jetnik govori, ni dokazljivo, da so mnogi poskriti po mestu kot podgane po luknjah in da jim nameravajo skočiti v hrbet, ko jim bo najhujše. On se je zmeraj bolj bal prijateljev za hrbtom kot sovražnikov pred seboj.

Za krvnika so izbral podoficirja, ki je bil dve leti pri Sv. Urhu in je opravljal zaupne naloge šefa. Valjhu ga je gledal, kako bliska z očmi kot podlasica in kako se mu roke potijo. Ni mogel skriti vznemirjenja spriči izredne časti, ki je pomenila zanj nadaljnjo milost pri šefu in Nemcih. Valj-hun je vedel za tiste, ki v zaporih niso bili vneseni v spiske zapornikov in ki jih je prav ta slovi človek obešal v nekem mlinu ali pa jim je s sekiro drobil glave in jih metal v vodo. Trupla je potem Sava naplavaljala daleč od mesta...

Tudi Wolfu je krvnik zbudil pozornost. Tako umazano delo povsod opravljajo enaki ljudje. Izmeček... Kdove kje so staknili tega tipa, ki bi ga lahko pri priči ustrelili. Vojna je negativna selekcija za človeštvo. Padajo najboljši, plevel pa se razraša.

Pred omer je stopil visoko pristizen švooč oficir SS z belimi obrvi. Prebral je obsodbo esesovskega sodišča, ki je prišla po žici generalovega telefona.

«V imenu nemške države in nemškega naroda vas za veleizdajo obsojamo na smrt z obešenjem...»
Obsojenci ni trenila niti mišica na obrazu. Obviadal se je in s pogledom ošinil zbrane drugega za drugim. Obstal je pri Wolfu.

«Gospod major, ali mi je dovoljeno spregovoriti nekaj besed?» je vprašal.

«Izvolite, dr. Kante! Poslednjo željo vedno uslišimo.»

6. AMATERSKA LIGA
VESNA — JUVENTINA
Po zmagi nad Libertasom bo Vesna tokrat sprejela v goste štrandško Juventino, ki se še vedno bori za obstoj v ligi. Po dveh zaporednih zmagah so Križani odlično razpoloženi in tudi tokrat jim ne bi smel uiti uspeh. Zaradi svojega dobrega položaja na lestvici bo Vesna morda pomladila moštvo in dala Juventini vsaj nekaj upanja na zmago.

ZARJA — CMM
Zarja bo igrala doma proti močni ekipi CMM. Bavozi so na domačih tleh okusili le dvakrat poraz in me-nimo, da bi morali v nedeljo odnesti

7. AMATERSKA LIGA
VESNA — JUVENTINA
Po zmagi nad Libertasom bo Vesna tokrat sprejela v goste štrandško Juventino, ki se še vedno bori za obstoj v ligi. Po dveh zaporednih zmagah so Križani odlično razpoloženi in tudi tokrat jim ne bi smel uiti uspeh. Zaradi svojega dobrega položaja na lestvici bo Vesna morda pomladila moštvo in dala Juventini vsaj nekaj upanja na zmago.

ZARJA — CMM
Zarja bo igrala doma proti močni ekipi CMM. Bavozi so na domačih tleh okusili le dvakrat poraz in me-nimo, da bi morali v nedeljo odnesti

8. AMATERSKA LIGA
VESNA — JUVENTINA
Po zmagi nad Libertasom bo Vesna tokrat sprejela v goste štrandško Juventino, ki se še vedno bori za obstoj v ligi. Po dveh zaporednih zmagah so Križani odlično razpoloženi in tudi tokrat jim ne bi smel uiti uspeh. Zaradi svojega dobrega položaja na lestvici bo Vesna morda pomladila moštvo in dala Juventini vsaj nekaj upanja na zmago.

ZARJA — CMM
Zarja bo igrala doma proti močni ekipi CMM. Bavozi so na domačih tleh okusili le dvakrat poraz in me-nimo, da bi morali v nedeljo odnesti

9. AMATERSKA LIGA
VESNA — JUVENTINA
Po zmagi nad Libertasom bo Vesna tokrat sprejela v goste štrandško Juventino, ki se še vedno bori za obstoj v ligi. Po dveh zaporednih zmagah so Križani odlično razpoloženi in tudi tokrat jim ne bi smel uiti uspeh. Zaradi svojega dobrega položaja na lestvici bo Vesna morda pomladila moštvo in dala Juventini vsaj nekaj upanja na zmago.

ZARJA — CMM
Zarja bo igrala doma proti močni ekipi CMM. Bavozi so na domačih tleh okusili le dvakrat poraz in me-nimo, da bi morali v nedeljo odnesti

10. AMATERSKA LIGA
VESNA — JUVENTINA
Po zmagi nad Libertasom bo Vesna tokrat sprejela v goste štrandško Juventino, ki se še vedno bori za obstoj v ligi. Po dveh zaporednih zmagah so Križani odlično razpoloženi in tudi tokrat jim ne bi smel uiti uspeh. Zaradi svojega dobrega položaja na lestvici bo Vesna morda pomladila moštvo in dala Juventini vsaj nekaj upanja na zmago.

ZARJA — CMM
Zarja bo igrala doma proti močni ekipi CMM. Bavozi so na domačih tleh okusili le dvakrat poraz in me-nimo, da bi morali v nedeljo odnesti

11. AMATERSKA LIGA
VESNA — JUVENTINA
Po zmagi nad Libertasom bo Vesna tokrat sprejela v goste štrandško Juventino, ki se še vedno bori za obstoj v ligi. Po dveh zaporednih zmagah so Križani odlično razpoloženi in tudi tokrat jim ne bi smel uiti uspeh. Zaradi svojega dobrega položaja na lestvici bo Vesna morda pomladila moštvo in dala Juventini vsaj nekaj upanja na zmago.

ZARJA — CMM
Zarja bo igrala doma proti močni ekipi CMM. Bavozi so na domačih tleh okusili le dvakrat poraz in me-nimo, da bi morali v nedeljo odnesti

KOŠARKA

Bor z mlado ekipo tudi v Treviso

D Liga
«Plavi» bodo jutri gostovali v Trevisu. Tekmo so anticipirali ker bo ob 17. uri v isti telovadnici srečanje ženske A lige Treviso — GEAS.

Tudi od tega gostovanja borovci v glavnem pričakujejo, da se bodo proti močnejšemu nasprotniku dobro branili. «Plavi» bodo namreč odpo-tovali z zelo mlado ekipo: Stojan Hrvatič, Martin Kralj, Šare, Koren, Fabjan, Rudes, Danijel Zavadlav in Lakovič.

Trener Mari je za jutrišnje tekmo dal naslednjo izjavo: «Med tednom smo se vestno pripravili za jutriš-nje gostovanje. Trenutno še vedno v glavnem vadimo, osebno tehniko in igro dvojic, trojic, skupni igri pa posvečamo le relativno pozornost.

JUTRIŠNJE KOLO
Tigers GO — Pro Pace PD
Castelfranco — Hannibal
Cianocolori — Virtus PD
Treviso — Bor (15.00)
CUS Padova — Friulana UD
Počitek: Sanson VE

Prva divizija
Tudi jutri bodo borovci imeli težko srečanje proti ekipi Servolane. «Pla-vi» bodo tokrat nastopili izključno z najmlajšimi, kajti ostali bodo za-paseni s prvo ekipo. Vsako predvi-devanje je torej zelo tvegano. Ser-volana namreč v prvem kolu ni nastopila zaradi slabega vremena in zato je njena moč neznana.

Bor bo proti Servolani nastopil z naslednjo postavo: Valter Hrvatič, Rajmund Kralj, Kapič, Klobas, Ba-razutti, Francia, Vatovec, Pertot (k), Košta. Ker bo trener Mari za-paslen v Trevisu s prvo ekipo, bo trenerski posel opravljal tokrat ka-petan Livij Pertot.

JUTRIŠNJE KOLO
Libertas TS — Ferroviario
Bor — Servolana (17.00)
CGT — Tricolore

Mlajši mladinci
Polet ima jutri lepo priložnost, da doseže svojo drugo zmago v tem prvenstvu. Jutrišnji nasprotnik O-pencev bo namreč ekipa Lloyd A, ki je na zadnjem mestu lestvice. Omeniti pa moramo, da so naši košarkarji bolj malo trenirali, ker niso imeli na razpolago igrišča. Tega namreč popravljajo. In prav zato bo jutrišnje srečanje na spore-du v telovadnici na Opčinah. Po-let bo igral z naslednjo postavo: Starc, Guštin, Gantar, Kraus, Adri-an Sošic, Daneu, Edi Sošic, Dolenc, Tavčar.

JUTRIŠNJE KOLO
POM — Ricreatori
Italsider — D. Bosco
Polet — Lloyd A (9.45)
Počitek: Lloyd B

Naraščajnice
Isto velja tudi za dekleta: mož-nost treniranja je zelo skromna za-dolga neuporabnega igrišča. Openke bodo zato nastopile v telovadnici na Opčinah proti prvemu z lest-vice, proti ekipi Calza Bloch B. Po-letovke bodo verjetno nastopile z naslednjo postavo: Rosana Sošic, Vesna Tavčer, Nadja Sošic, Vackli, Wilhelm, Morana Taučer, Hrovatin, Škerlavaj.

JUTRIŠNJE KOLO
C. Bloch A — CMM
Ricreatori — Interclub
Polet — C. Bloch B (11.30)

Dečki
Borovi dečki bodo danes igrali tekmo proti ekipi šole Brunner. To srečanje so že dvakrat odgodili za-radi slabega vremena. Vse pa kaže, da bosta tokrat peterki le stopili na igrišče. Favoriti so «plavi», ki so Brunner premagali že v prijateljskem srečanju.

MLADINSKE IGRE
Izidi 1. kola
Borovega notranjega turnirja:
Kondorji — Levi 68:18
Lisice — Orli 34:33
Počitek: Tigri

b. l.

BOKS
V Bresciji se bosta danes srečala za naslov italijanskega prvaka teže kategorije Armando Zanini in Bepi Ros.

Tudi nekateri Nemci so bili tega mnenja. Visoki častnik SS, ki je zastopal sodišče, je stopil v ospredje. Na obrazu mu je ležal leden mir.

«Pokažite, gospodje!» je spregovoril. «Telefoniral bom poveljujočemu generalu!»

Iz sobe dežurnega je poklical štab. Javil se je general. «Ali ste nori?!» se je glasil odgovor z one strani šice. Sledile so besede, ki so padle kot klavirno na krsto: «Se enkrat obesiti!»

Sivooki oficir se je vrnil z odsekanimi koraki. Obstal je natanko na svojem mestu in ponovil, kot bi mu nekdo po-veljeval:

«Se enkrat obesiti!»

Prinesli so novo vrvo. Tokrat jo je krvnik pretisknil. Z rokami se je obesil nanjo kot mežnar. Zadovoljen smehljaj mu je preletel obraz, ko je zanko nataknil obsojencu. Ko je telo zanihalo drugič, je stopil k njemu, ga z rokami objel okoli nog in z vso težo svojega telesa potegnil, da so za-glavna vretenca obsojenca zaškrala in počila.

Major Wolf je ukazal dežurnemu oficirju, naj poveljuje «mimno». Medtem ko so čakali na novo sodbo, so mu pre-vedli smisel Kantetovih zadnjih besed in pogovor gledalcev. Eden od oficirjev je menil, da je to božji znak, da obsojeni ni kriv in da po nedolžnem umira.

Majorju Wolfu je bilo znano, da je doktor Kante imel mnogo prijateljev, ker je bil najprej človek in šele potem vse drugo, v kar ga je pripeljal položaj.

«Ali veste, kaj je pomenilo njegovo, po vaše spokorniško opravilo, gospod šef?» se je obrnil k Hacinu, ki je bil vedno zmeden. Ker ni odgovoril, mu je rekel:

«Med vašimi ljudmi ima sodelavce, ki jim je povedal, naj svoje zveze opustijo, kar so izdane. To je v poulični jezik pre-vedena razlaga vaše mistike.»

Stopil je k pretrgani vrvi, jo vzel v roke in jo poduhal. «Prepojena je s solno kislino.»

(Nadaljevanje sledi)

ŽIVAHNA DEJAVNOST MINISTRskega PREDSEDNIKA HEATHA

Ulstrski protestanti zaskrbljeni zaradi ukrepov londonske vlade

Še dva mrtva pri nedavnih atentatih - Londonski načrt predvideva večje svobostine za katoliško manjšino

BELFAST, 17. — Politična napetost na Severnem Irskem je žela sinoči in ponoči še dve žrtvi. V Lurganu je izgubila življenje mlada žena, ko je v strahu od eksplozivne bombe. Ponoči pa je bil ubit neki mož v ulici v Belfastu. Nanj je streljal neki neznanec. Stopnjevanje nasilja v Severni Irski postaja vedno bolj očitno. Protestantisti voditelji, ki imajo v svojih rokah vso oblast, nečjejo popustiti zahtevam katoliškega dela prebivalstva. V bistvu ne gre za nekakšno »evrosko« vojno, temveč le za spopad med bogatejšimi sloji v Severni Irski (ki so od vsega začetka verske reforme protestanti) in revnejšim delom prebivalstva, ki je zaradi svojega kmečkega porenja ostal veren Rimu. To reje ne boj zaradi vere, temveč izključno upor nizijskega prebivalstva proti politiki vladajočih (protestantskih) krogov, ki ne upoštevajo zahtevke novih generacij, ki iščejo kruha in zasluga v svoji domovini. Angleška vlada preučuje sedaj to vprašanje. Angleški ministri predsednik Heath je danes spregovoril na kosilu združenja inozemskega tiska. Glede Severne Irske je Heath dejal, da njegova vlada zasleduje dva osnovna cilja: 1. varnost prebivalstva in 2. znižanje politične napetosti, ki onemogoča mirno sožitje v deželi. Heath je dejal, da je treba spoštovati protestantsko večino, kakor tudi katoliško manjšino. Glede katoliške manjšine je angleški premier izjavil, da bi morala ta igrati dejansko in učinkovito vlogo pri odločanju glede svoje bodočnosti. Vendar pa je pristavil, da je pristane protestantske večine neizogiben pogoj pri sklepanjih, ki je zadevali morebitno odcepitve Ulstra od Velike Britanije. Heathove izjave v bistvu ne prispevajo k dokončni rešitvi ulstrskega vprašanja, ker pustijo odprto vprašanje, kako bodo protestantski voditelji odgovorili na namig, da se protestantska večina odreče delu svojih

Pomembna najdba rimske grobnice

GRADJEZ, 17. — Ostanke velike rimske grobnice so našli v kraju Roncolon, blizu ceste, ki pelje od Cervignana proti Ogledju. Grobni napis, ki je žal nepopoln, naj bi dokazoval, da je grobnica pripadala družini nekega »kvadrumvira«, to je člana kolegija starih visokih uradnikov, ki so v rimskih kolonijah opravljali službe, ki so v Rimu pripadale konzulom in pretorjem. Med najdenimi predmeti so teletelji iz belega istrskega kamna,

številni drobci ter deli kamnitih krst in oltarja. Na istem področju so pred desetimi leti našli ostanke drugih grobnic. Strokovnjaki menijo, da je bila spjelana tam mimo ceste ob kateri so bile številne grobnice, kjer so bili pokopani člani bogatih in pomembnih družin 10. pokrajine (regije).

Danes vrh Heath-Pompidou

PARIZ, 17. — Francoski predsednik Pompidou se bo jutri v Londonu sestal z britanskim premierom Heathom. Srečanje bi morala biti še prejšnji mesec, vendar so ga odpovedali zaradi težav v zvezi s stavko britanskih rudarjev.

KAKIH 500 KM OD KOLUMBIJSKEGA GLAVNEGA MESTA

Policijski organi zasledili nacističnega zločinca Bormanna?

Preiskovalec nacističnih in fašističnih dejavnosti Wiesenthal izključuje možnost, da bi šlo za zloglasnega nacističnega zločinca

BOGOTA, 17. — Iz uradnih virov kolumbijske policije se je zvedelo, da so agenti našli nekega kolumbijskega državljana nemškega porekla, ki naj bi bil znan nacistični vojni zločinec Martin Bormann. V tej zvezi je tednik »Siete Dias« objavil članek, v katerem trdi, da je Johann Ehrmann pravzaprav bivši nacistični voditelj Martin Bormann.

Ali gre res za znanega nacističnega zločinca? Na to vpraša-

nje se ni moglo odgovoriti porov kolumbijske policije se je zvedelo, da so agenti našli nekega kolumbijskega državljana nemškega porekla, ki naj bi bil znan nacistični vojni zločinec Martin Bormann. V tej zvezi je tednik »Siete Dias« objavil članek, v katerem trdi, da je Johann Ehrmann pravzaprav bivši nacistični voditelj Martin Bormann.

Prvo vest o odkritju kraja, kjer naj bi se skrival bivši nacistični vojni zločinec Bormann je objavil, kot smo že povedali list »Siete Dias«. Dva dopisnika lista sta med svojim potovanjem v zakotnih predelih Kolumbije prišla v neki kraj, kjer sta srečala domnevnega nacističnega zločinca. Casnikarja sta se približala hiši, pred katero je sedel neki mož. Ta je takoj nato stopil v hišo ter prišel ven s puško v rokah. Zaradi prevladnosti sta se casnikarja umaknila, ter se vrnila naslednji dan skupaj z nekim policijskim agentom. Ko je možki opazil agenta, jih je vlijudno sprejel. Dejal je, da je star nekaj čez 70 let in da prebiva v Kolumbiji že več kot 40 let. List trdi, da se je možki verjetno vselil v Kolumbijo šele leta 1964.

Kolumbijske policijske oblasti sedaj preiskujejo vsa to zapleteno zadevo. Moškega, ki so ga prišli kakih 500 kilometrov proč od glavnega mesta, bodo verjetno v krat-

kem pripeljali v prestolnico, kjer bodo skušali ugotoviti, na podlagi prstnih odtisov, če gre res za proslulega Martina Bormanna.

Vest o domnevnem odkritju bivališča precejšnje dvome v nekaterih krogih, ki se stalno ukvarjajo s povojno dejavnostjo nacističnih vojakov. V tej zvezi je treba predvsem upoštevati mnenje znanega Simona Wiesenthala, ki na Dunaju vodi preiskave proti bivšim nacističnim zločincem. Wiesenthal je izjavil da dvomi, da gre v tem primeru prav za Martina Bormanna. Preiskovalec, ki je že spravljal za zapache znanega Eichmanna, meni, da Ehrmann, ki so ga našli v Kolumbiji, ni Martin Bormann. Wiesenthal pravi, da so se bivši nacistični voditelji naselili v južnoameriške kraje, katerih podnebnje odgovarja vsaj približno srednjeevropskemu podnebnju. Nadalje meni, da ne obstaja noben razlog, da bi se Martin Bormann naselil v nekem zakotnem kraju, se združil z neko indijanko ter živel skupaj z njo morda leta in leta.

Odgovor na vsa ta vprašanja bo dal seveda pregled prstnih odtisov, ki ga bodo policijski organi opravili v prihodnjih dneh. Zabeležiti pa je treba vseeno še neko sporočilo angleškega radijskega amaterja Davida Arthurja. Ta je sporočil, da je pred nekaj dnevi sprejel poročilo o potovanju neke patrle kolumbijske policije, ki je prišla v neko bivšo nemško kolonijo pri Putamaju. Policisti so baje tam našli sedem trupel, medtem ko je bil že imenovan Ehrmann hudo ranjen. Policijska patrle je prišla v vas, ki je bila popolnoma prazna. Angleški radijski amater je povedal, da je poveljnik patrle sporočil svojim postojnikom, da gre v resnici (na podlagi prvih ugotovitev prstnih odtisov) za bivšega nacističnega zločinca Martina Bormanna.

Aretirana v Belgiji dva italijanska roparja

BRUSELJ, 17. — Belgijska policija je aretirala dva Italijana, ki sta sodelovala pri ropu na bančno ustanovo Amsterdam - Rotterdam Bank v Amsterdamu 7. marca letos.

V Washingtonu se trudijo

(Nadaljevanje s 4. strani)

Da bi šlo za ameriški pritisk za ratifikacijo. S tem bi se hotelo nekako reči, da naj se Moskva, če se prav boče, tudi malo polje. ZDA ne bodo prenehale podpirati Brandtovo »vzhodne politike«, hkrati pa je tudi ne nameravajo vleči iz zagate.

Da bi dopolnili to sliko morda celo varijetega miru, bomo omenili tudi okoliščino, da niti najnovejša kriza dolarja na evropskih borzah ni povzročila tu pretiranega vznemirjenja. V washingtonskih listih so jo komaj omenili. Očitno je, da bo uradna Amerika, podobno kot lani poleti, ponovno rekla svojim zahodnoevropskim partnerjem — med katerimi je tudi Brandtova vlada — da je problem dolarskih viškov v Evropi predvsem evropski problem, ki naj ga Evropejci prvenstveno sami rešijo. Sicer pa je ameriški politični svet že toliko zavzet s primarnimi volitvami, da se od njega zares ne more zahtevati, da bi dramatičiral zunanje politične dogodke, pa čeprav je bila vanje potegnjena tudi Amerika.

TRŽAŠKI DNEVNIK

S SINOČNEGA SESTANKA

Uveljavitev slovenščine v svetoivanski konzulti

Občinska uprava je namestila stalno prevajalko

Na sinočnem sestanku rajonske konzulte za Sv. Ivan, Lonjer in Katarino je bila prisotna nova občinska prevajalka, ki so jo namestili izrecno za potrebe konzult. Prevajalka — Marija Štrekelj — je sinoči imela kar precej dela, saj je morala prevajati poleg govorov prisotnih slovenskih svetovalcev tudi zapisnik prejšnjih sej iz italijanske in slovenskega jezika.

Naj omenimo pri tem, da je predlagal prevod zapisnika svetovalec MSI — ne bi vedeli če je to groteskno, »predvolilo« ali pa dobronamerno. Vsekakor mu je svetovalec KPI Pecar priznal dobro voljo in izrazil upanje, da bo ostal istega prepričanja tudi po volitvah. Sicer je treba dejati, da ni bilo v tej konzultu nikoli večjih nasprotovanj namestitvi stalne prevajalke.

Vsekakor pa je prevajanje zapisnika zelo zamudno, zato so sklenili, da bodo prihodnje zapisnike prevedli že prej in izročili prevodu slovenskim svetovalcem in jih izobesili v Lonjerju, Podlunjerju in na Katinari.

Na sestanku je bil govor o ekatnarski varianti: komisija, konzulte se bo sestala s prevajalko Katarine 28. marca, medtem pa zahteva, naj občina da na razpolago prebivalcem primernega izvedenja za pripravo pripomb.

Včeraj sta bila tudi javna sestanka šentjakobske konzulte in konzulte za rajon Stare mitnice. Na obeh sestankih je bil govor o šolah v rajonu, obe konzulti sta namreč pripravili analizo vseh šol svojega območja. Ker sta bila ob predložena dokumenta zanimiva, bomo poročali jutri o njuni vsebini.

SINOČI V GRADIŠČU

Nova samopostrežba Delavskih zadrug

V Gradišču so sinoči odprli novo samopostrežno trgovino Delavskih zadrug. Prodajni prostor dosega 270 kv. metrov, v celoti pa zavzema market 450 kv. metrov. Na voljo odjemalcem je nad 3000 artiklov, ki so razstavljeni na prodajnih pulih in skupni dolžini nad pol kilometra.

Mnogo nove trgovine je kratko odpral predsednik ing. Pečenko, ki se je udeležil odprtja s člani upravnega sveta in ravnatelja te najpomembnejše deželne zadruge.

WORLD WILDLIFE FUND

Izvoljen deželni svet sklada za varstvo narave

Sklad bo sodeloval z organizacijama »Italia Nostra«, »Pro Natura« in zadrugo »Naš Kras« - Naravo izročimo znanecm nedotaknjeno!

Te dni je bil občni zbor deželne sekcije Svetovnega sklada za naravo (World Wildlife Fund), na katerem so v prisotnosti rotarja izvolili deželni vodilni svet ustanove. Za predsednika je bil izvoljen prof. L. Poldini, za svetovalec pa prof. E. Ghirardelli, dr. F. Perco, dr. G. Sauli, prof. G. Furlan, dr. P. Maligiani, dr. G. Maggi, dr. C. Genzo, G. Magliaghi, R. De Agostini in R. Osbat. V nadzornem odboru sta dr. N. Rossetti de Scandrin in dr. M. Gunaichi. Pri ključevanju je bila prisotna deželna predstavništva F. T. Foersterjeva.

Sklad šli prispevati, skupaj z združenji »Italia Nostra«, »Pro Natura« in »Naš Kras«, ki se že daljša zavzemajo za ohranitev naravnega in kulturnega okolja, ki ustvarjanju novih odnosov med človekom in naravo. V skladu sodelujejo zlasti mlinarstva, organizacija pa namerava vplivati na javno mnenje predvsem s primernim informativnim delovanjem in prek šole.

Naša dežela je v tem pogledu še precej na dobrem, kajti velike spremembe mišljenja časa se ni sodeljevali njenih obrobih območij, toda tudi pri nas sta industrija in turizem že načela naravo ter se bo nevolizvoljeni odbor prizadeval, da se naše ožje naravno okolje kolikor močnejše nedotaknjeno ohrani znanecm.

Kdor bi želel priti v stik z World Wildlife Fundom naj se v Trstu obrne na gđ. Foersterjevo (Ul. S. Nicolò 15, III. - tel. 37172), v Vidmu na dr. P. Maligianija (Salita del Castello 2, telef. 56172), v Gorici na g. R. Osbat (Ul. E. Duse 28, telef. 3927). Vsek bo dobrodošel tudi na shode sklada, ki so v Trstu vsak petek, in sicer ob 21. uri v dvorani kulturnega in umetnostnega krožka, Verdijev trg. 1.

Za rop pri Vrbi na Gorenjskem

Tržačanu Bighelliju 8 let strogega zapor

Pred dnevi se je na okrožnem sodišču v Kranju zaključila sodna obravnava proti 35-letnemu italijanskemu državljaniu Guglielmu Bighelliju iz Trsta in 15-letnemu jugoslovanskemu državljaniu Lucianu S.,

Gradbinci CISL

za sindikalno enotnost

Včeraj se je sestal pokrajinski svet sindikata gradbenice CISL. O dobrih so tajniško poročilo in po dobrih namen, da se doseže za leto enotnost treh sindikatov. V tem okviru in za zaščito delovnih mest se sindikat gradbenice popolnoma strinja s splošno stavko gradbenice in sorodnih strok, ki bo v tork, 21. marca.

Brezplačno cepljenje

Tržaška občina sporoča, da bo od 1. aprila do 31. maja brezplačno cepili vse tiste otroke, ki še niso dosegli drugega leta starosti. Tisti, ki bi želeli brezplačno cepiti otroke, bodo morali predložiti najkasneje do 10. julija leto potrdilo o cepljenju na oddelku za zdravstvo in higieno tržaške občine, Ul. Torino 8.

Identificiran mrtvec

Včeraj so agenti znanstvenega oddelka tržaške kvesture identificirali mrtvega, ki so ga našli prejšnji tork mrtvega v kasu motornega voza, za 46-letnega Isidora Zaccaro, rojenega v Miljah, brez stalnega bivališča.

S. G.

VČERAJ V DEŽELNEM SEDEŽU

Tržaško-videmski sestanek za univerzo v naši deželi

Sestanka so se udeležili predstavniki deželne uprave, tržaške univerze in videmske konzorcija — Razvoj mora biti podrejen smernicam deželnega načrtovanja

Včeraj so se sestali na sedežu deželne uprave akademski senat tržaške univerze in predstavniki »Konzorcija za razvoj univerzitetnih študijev v Vidmu«. Sestanka so se udeležili, poleg predsednika deželne konzorcija Berzanti, ki je pripravljal sestanek in mu tudi predsedoval, še odbornik za šolstvo in kulturne dejavnosti Giust in odbornik za zdravstvo in higieno Devedag. Tržaško univerzo so predstavljali rektor Origone in člani akademskega senata, to je vsi ravnatelji fakultet: farmaceutike (prof. Baldini), pedagogije (prof. Cuccagna), ekonomije (prof. Calzolari), medicine (prof. De Bernardi), znanstvenih ved (prof. Marussi), inženjertve (prof. Ramponi), tujih jezikov (prof. Balussi), filozofije (prof. Miccoli) in dekan akademskega sveta ter ravnatelj fakultete prava prof. Udina.

Videmski konzorcij so predstavljali videmski župan Cadetto, predenonski pokrajinski odbornik za šolstvo Carpenello, predsednik videmske trgovinske zbornice poslanec Marangone, videmski odbornik za šolstvo, predsednik in podpredsednik videmske bolnišnice in tajnik konzorcija. S tem srečanjem se je ponovno začel dialog med tržaško univerzo in predstavniki videmskega oziroma furianskega konzorcija, saj v njem tudi predstavniki pordenonske pokrajine. Predstavniki deželne uprave so poudarili, da je treba nadaljevati z razvojem visokošolskih ustanov v okviru splošnega deželnega načrtovanja. Deželni odbor je mnenja, da mora biti tržaška univerza osrednja visokošolska ustanova vse dežele, obenem pa se mora primerno razvijati tudi v Vidmu, na podlagi družbenih, ekonomskih in kulturnih potreb vse dežele. Na sestanku so razpravljali tudi o stvarni možnosti razvoja fakultet v Vidmu. Predstavniki videmskega konzorcija so poudarili, da je skrajno potrebno, da se ustanovijo v Vidmu še druge fakultete, poleg že obstoječe fakultete tujih jezikov.

Domenili so se, da bodo ustanovili več študijskih komisij, v katerih bodo predstavniki tržaške univerze in videmskega konzorcija. Dole komisiji bo urejeval deželni odbornik Giust.

Predsednik odbora Berzanti je nadalje sporočil, da namerava deželni odbor ustanoviti lastno študijsko komisijo za načrtovanje visokošolskega razvoja v deželi Furaniji - Julijski krajini. Te komisije se bodo udeležili poleg deželnih predstavnikov, tudi predstavniki univerze in predstavniki vseh krajevnih ustanov. Dokler ne bo odobrena reforma šolskega sistema, ne bo imela dežela posebnih kompetenc na tem področju. Do takrat pa bo skušala rešiti probleme razvoja visokošolskih ustanov s podobnimi neformalnimi sestanki, pri katerih pa se bodo vse kakor držali smernic deželnega načrtovanja.

V Ul. Canal Piccolo, na strani sodih števil, in na Trgu Tommaso pred stavbo št. 4, je v veljavni stalna prepoved parkiranja vozil.

OSMICA

Lovrenc Žerjul — Lonjer št. 253 toči dobro domače belo in črno vino. Vabljeni ljubitelji zlahne kapljice!

OSEM POŽAROV V ENEM DNEVU

Med Prosekom in Križem je gorelo kar sedem ur

Veliko gozdov in poračenega zemljišča uničenega ter več milijonov lir škode

Če odštejemo nekaj manjših, vsakdanjih posegov, so včeraj tržaški, openski in miljski gasilci morali kar osemkrat poseči zaradi požarov, ki so zajeli večje površine poračenega zemljišča. Najhujeje je bilo na pogozdovnem zemljišču, ki se razprostira med Prosekom in Križem. Prišlo je goreti okrog 11. ure, ogenj je pa zajel približno 250 tisoč kv. metrov gozda. Nekaj nad 200 ljudi, med gasilci iz Trsta in iz Opčin, vojakov, agentov javne varnosti in civilistov, se je trudilo, da niso ognjeni zublji povzročili še večje škode, kot so jo sicer. Po sedmih ureh gašenja so gasilci lahko napravili obračun škode, ki jo je povzročil požar: 200 tisoč kv. metrov uničenega gozda občinske lasti, okrog 50 tisoč kv. metrov pa zasebnega zemljišča, vse za približno milijon lir škode. Drugi večji požar je izbruhnil med Bani in Prosekom, zajel je pa okrog 100 tisoč kv. metrov zemljišča, poračenega z drčjem in suhljadjo. Gasilci so včeraj morali poseči še nad univerzo, pod Kontovelom, pri Čamporah, Naselju Sv. Sergija, Logu in Montebellu.

Proces proti petnajstim obtožencem »prevratniškega« delovanja v Grčiji

Bivši predsednik Kanellopoulos in druge priče so pogumno branili obtožence

ATENE, 17. — Danes se je na Atinah pojavil vojaški sodišče v Atenah zagovarjati skupina političnih nasprotnikov sedanjega vojaškega režima v Grčiji. Pripadniki skupine so obtoženi, da so skušali s silo zrušiti sedanjo politično oblast.

V obtožnici, ki jo je prečital predsednik sodišča, je rečeno, da je 15 ljudi, ki pripadajo vsegrmku mo osvobodilnemu gibanju »PA«, ki ga je ustanovil v inozemstvu Andrej Papandreu, skušalo z raznimi atentati v grški prestolnici omajati sedanjo zakonito oblast. Obtoženci so, vsaj tako trdi obtožnica, namestili razne eksplozivne naprave v pristanišču v Pireju, kjer so bile lani zasidrane enote VI. ameriškega ladjeva v Sredozemlju, in sicer v znak protesta proti ameriški politiki glede grškega režima. Obtožnica dolži 15 obtožencev, da so razpolagali nezakonito z eksplozivnimi naboji in da so jih uporabljali. Po sedanjih grških zakonih utegne taka obtožba prizadeti obtožence s kaznimi, ki gredo do do smrtne ječe.

Med obtoženci so zdravniki, odvetniki, en častnik grške vojske v službi ter neki drugi častnik, ki je v pokopju. Med njimi je tudi neka ženska, stara 37 let.

Obtožnica trdi, da je Andrej Papandreu navezal neposredne stike z bivšim grškim parlamentarcem Alekssarom, ki je pripadal stranki grškega centra, da je organiziral potovanje v inozemstvo raznih ljudi, ki so nasprotovali režimu in ki naj bi se v inozemstvu izvežbali za uporabo orožja in eksplozivov. Obtožnica trdi nadalje, da je ta organizacija ustanovila blizu Rima središče, kjer so se pripadniki »PA« vježbali za uporabo orožja in eksplozivov.

Obtožnica dolži prizadete, da so nastavili bombo, ki je eksplodirala v oktobru leta 1970, ko je bilo v teku srečanje med Papadopolom in tajnikom za obrambo ZDA Melvinom Lairdom v palači grškega parlamenta. Grške oblasti trdijo, da je atentat zagrešil 55-letni odvetnik Johannes Koroneos, ki je sicer porokleu iz Severne Amerike, toda grški državljani.

Med 15 obtoženci so Nicolas Alektras, Nicolas Farmas, Georg Papastaratis, Konstantin Amelopoulos ter trije odvetniki. Vsi ti obtoženci so odvetniki oziroma pripadniki grških oboroženih sil. Na procesu sta navzoča tudi dva italijanska opazovalca: eden za združene italijanskih sodniških funkcij, drugi pa zastopa Združene za zaščito človeka.

Danes so na procesu pričali naj vidnejši predstavniki grških strank. V prid obtožencev je pričal pred-

Radio V

SOBOTA, 18. MARCA 1972

TRST A

7.15, 8.15, 11.30, 14.15, 17.15, 22.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Soplek slovenskih pesmi; 11.50 Veseli motivi; 12.10 A. Kuhelj; Svet leta 2.000; 12.25 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po želji; 14.45 Glasba iz vsega sveta; 15.55 Oddaja za avtomobiliste; 16.10 Album operet; 16.50 Jazz; 17.00 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost, književnost in prireditve; 18.30 Koncertisti naše dežele; 19.10 Pod farmim zvonom cerkve v Drekli; 19.40 Zbor »Tone Tomšič«; 20.00 Sport; 20.50 Radijska igra: »Mrk bogov«; 21.30 Vabilo na ples; 22.30 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Povečke v krogu; 16.00 Pianist Vincenzo Baizani; 16.20 »Un ragazzo dellelario«.

KOPER

6.30, 7.00, 10.00, 12.30, 17.00, 19.15, 22.15 Poročila; 6.40 Jutranja glasba; 8.00 Povečke; 9.15 Z nosom po zraku; 10.05 Medigra; 10.25 Priljubljeno imi; 11.00 Povečke; 11.30 Današnji pevec; 12.00, 12.45 in 13.07 Glasba po želji; 14.05 Gianni Malusa; 14.40 Zabavna glasba; 15.00 Prenos RL; 15.30 Oddaja progresivne glasbe; 16.00 Primorski dnevnik; 16.15 Zapoimo in zajgramo; 16.45 Primorska in njeni ljudje; 17.10 Naši peveci; 17.30 Glasba za klavir; 18.00 Izbrali ste; 19.30 Prenos RL; 22.15 Plesna glasba; 23.00 Prenos RL.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Povečke; 9.15 Vi in jaz; 11.30 Radio za šole; 12.10 Spored s Pippom Baudom;

13.15 Preizkušajo se dilemtanti; 14.09 Spored z A. Lupom; 15.10 Oddaja za bolnike; 16.00 Otroški kotiček; 16.20 Srečanje s stvarnostjo; 16.30 »Il morganate maggiore«; 17.10 Veliki varieté; 19.05 »Anna Christie«; 4. dejanka; 20.55 Orkestri; 21.30 Jazovski koncert; 22.10 Plošče.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30, 22.30, 24.00 Poročila; 7.40 Pojeta Ringo Star in Bruno Lauzi; 8.40 10.25 Varieté z G. Bramierjem; 11.30 Zbori; 12.40 »Il Giocone«; 13.30 Kako in zakaj; 14.00 Povečke; 15.00 »Alto gradimento«; 16.35 Spored s F. Valerijem; 16.15 Spored z Milvo; 18.50 Filmska glasba; 20.10 Tridejanka: »I Puritani«; 22.40 Giraskethes.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.15 Nabozna glasba; 12.20 Ital. glasba; 13.00 Medigra; 14.00 Skladbe za klavir; 14.40 Simf. koncert; 16.10 Ital. sodobna glasba; 18.45 Na filmskih platnih; 19.15 Vsakovečerni koncert; 21.30 Turinski koncerti.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.00 Debussyjeve simfonije skladbe; 9.45 Ital. sodobna glasba; 10.20 Plošče; 11.00 Medigra; 12.30 Včerajšnji in današnji izvajalci; Johann Sebastian Bach.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 19.30, 22.00, 23.00, 24.00, 1.00 Poročila; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Pionirski tehnik; 9.35 S Pihalnim orkestrom RTV Ljubljana; 10.20-12.00 Pri vas doma; 12.10 Iz opusa Carla Marie von Webra; 12.30 Kmetijski nasveti;

12.40 »Po domače« z godci in pevci; 13.15 Zabavna glasba; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 Sobotno poplndne za mladi svet; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Pojo naši operni peveci; 16.00 »Vrtljaka«; 16.40 Kitara v ritmu; 16.45 S kolumbijskega trga; 17.10 Gremo v kino; 17.50 Z ansambli Mojmir Sepeta; 18.15 Iz opernega sveta; 18.50 Pogovor s poslušalci; 1